

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА»

Студента 2 курсу, 10м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік і
податковий консалтинг»

Томіленка Владислава
Віталійовича

Науковий керівник
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
доцент

Король Світлана Яківна

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет фінансів та обліку
Кафедра обліку та оподаткування
Ступінь вищої освіти «магістр»
Спеціальність 071 «Облік та оподаткування»
Спеціалізація «Облік та податковий консалтинг»

Затверджую
Зав. кафедри
_____ О.В. Фоміна
« ____ » _____ 2020 р.

Завдання
на випускну кваліфікаційну роботу
студентові Томіленку Владиславу Віталійовичу
(Прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи «Облік витрат операційної діяльності виробничого підприємства»

Затверджена наказом ректора від «15» листопада 2019 р. № 3897.

2. Строк здачі студентом закінченої роботи «01» грудня 2020 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи: виявлення сучасної природи операційних витрат діяльності підприємства в умовах ринкової економіки, обґрунтування теоретичних, методичних і практичних положень, щодо удосконалення системи їх обліку, а також розроблення рекомендацій щодо забезпечення їх ефективності.

Об'єкт дослідження: облік витрат операційної діяльності виробничого підприємства

Предмет дослідження теоретико-методичні та організаційні основи обліку витрат операційної діяльності виробничого підприємства та його удосконалення.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Сутність, класифікація та оцінка витрат операційної діяльності

1.2. Завдання та принципи обліку операційних витрат

1.3. Економіко-правовий аналіз та огляд нормаиваної бази і спеціальної літератури з теми дослідження

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ТОВ «ТПК-Центр»

2.1. Загальна характеристика ТОВ «ТПК-Центр»

2.2. Фінансовий облік витрат операційної діяльності та звітності ТОВ «ТПК-Центр»

2.3. Управлінський облік витрат операційної діяльності підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ТОВ «ТПК-Центр»

3.1. Шляхи вдосконалення фінансового обліку витрат операційної діяльності ТОВ «ТПК-Центр»

3.2. Удосконалення управлінського обліку витрат операційної діяльності ТОВ «ТПК-Центр»

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Вибір теми ВКР	15.11.2019	15.11.2019
2	Узгодження плану та оформлення завдання	18.11.2019	18.11.2019
3	Подання статті на кафедру	25.06.2020	25.06.2020
4	Вступ. Розділ 1	25.06.2020	25.06.2020
5	Розділ 2	14.09.2020	14.09.2020
6	Розділ 3. Висновки	19.10.2020	19.10.2020
7	Попередній захист	25.11.2020	25.11.2020
8	Подання завершеної (переплетеної) роботи	01.12.2020	01.12.2020

7. Дата видачі завдання «18» листопада 2019 р.

8. Науковий керівник
 випускної кваліфікаційної роботи _____ М.М. Бенько
 (підпис)

9. Гарант освітньої програми _____ С.Я. Король
 (підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент _____ В.В. Томіленко
 (підпис)

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи
Тема випускної кваліфікаційної роботи розкрита достатньо повно. Матеріал викладено в логічній послідовності, між розділами і підрозділами існує взаємозв'язок. Випускна кваліфікаційна робота достатньо ілюстрована, містить додатки, що деталізують та уточнюють окремі аспекти теоретичного та практичного значення. Викладене вище дозволяє зробити висновок, що випускна кваліфікаційна робота відповідає встановленим вимогам, підтверджує знання автора теоретичних засад та володіння практичними навичками Обліку витрат операційної діяльності виробничого підприємства на сучасному рівні, а сама робота заслуговує позитивної оцінки.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
 (Підпис, дата)

Відмітка про попередній захист _____
 (ПІБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента Томіленка В.В. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ С.Я. Король
 (підпис)

Завідувач кафедри _____ О.В. Фоміна
 (підпис)

«_____» грудня 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
1.1. Сутність, класифікація та оцінка витрат операційної діяльності.....	7
1.2. Завдання та принципи обліку операційних витрат.....	16
1.3. Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з теми дослідження.....	18
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ТОВ «ТПК- Центр»	23
2.1. Загальна характеристика ТОВ «ТПК- Центр».....	23
2.2. Фінансовий облік витрат операційної діяльності та звітності ТОВ «ТПК- Центр».....	32
2.3. Управлінський облік витрат операційної діяльності підприємства.....	50
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ТОВ «ТПК-Центр»	54
3.1 Шляхи вдосконалення фінансового обліку витрат операційної діяльності ТОВ «ТПК-Центр».....	54
3.2. Удосконалення управлінського обліку витрат операційної діяльності ТОВ «ТПК-Центр».....	58
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
ДОДАТКИ	75

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах ринкової економіки бухгалтерський облік є особливо важливою функцією ефективного управління виробничими і комерційними структурами, знярядям контролю за раціональними і економічним використанням ресурсів з метою досягнення комерційного успіху.

Неодмінною умовою успішного функціонування господарюючих суб'єктів при переході до ринкової економіки є обов'язкове забезпечення самоокупності витрат своїми доходами, а також прибутковості, самофінансування.

Основний фінансовий результат діяльності підприємства – це прибуток, який є основою і джерелом засобів для його подальшого розвитку. З доходами і прибутком підприємства зв'язане рішення важливих соціальних, економічних, політичних, етичних проблем суспільства як на мікро, так і на макрорівні. Усе це додає цим господарським поняттям підвищену актуальність і значимість. [14]

В умовах ринкової економіки одержання прибутку є безпосередньою метою діяльності підприємства. Прибуток створює визначені гарантії для подальшого існування підприємства, оскільки тільки його накопичення у виді різних резервних фондів допомагає переборювати наслідку ризику, зв'язаного з реалізацією товарів на ринку. Підвищити прибуток можна, збільшуючи обсяги виробництва або ціни на продукцію (роботу, послугу), що випускається. Однак це не завжди можливо і доцільно. Тому в системі розвитку підприємства в умовах значних економічних обмежень підвищення фінансового результату безпосередньо зв'язано зі зниженням витрат. Зниження собівартості продукції є найважливішим чинником розвитку економіки підприємства.

Управління витратами є доцільним у всіх сферах діяльності підприємства й має велике значення та цінність для всіх місць виникнення і центрів витрат.

Дослідженням сутності та обліку витрат операційної діяльності підприємства займалися такі вітчизняні науковці, як Я. Бахарєва, С. Білобловський, Ф. Бутинець, В. Грекова, В. Коваленко, Т. Кучеренко, Ю. Лапа, М. Марчин, Я. Надворняк, О. Шумило та інші. Проте на сьогодні не всі організаційно-методичні особливості аудиту операційних витрат розкриті, отже, потребують подальших досліджень.

Усі вище вказані фактори обумовлюють важливість і актуальність теми дипломної роботи.

Мета і завдання дослідження. Метою написання роботи є виявлення сучасної природи операційних витрат діяльності підприємства в умовах ринкової економіки, обґрунтування теоретичних, методичних і практичних положень, щодо удосконалення системи їх обліку, а також розроблення рекомендацій щодо забезпечення їх ефективності. Для розкриття поставленої мети в дипломній роботі передбачається вирішити такі завдання:

- розкрити теоретичні основи обліку витрат операційної діяльності;
- дослідити організацію обліку витрат операційної діяльності на підприємстві;
- розглянути управлінський облік операційних витрат на підприємстві;
- на основі порівняння теоретичних знань і практики діяльності базового підприємства сформулювати висновки та пропозиції щодо удосконалення обліку операційних витрат підприємства.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є облік витрат операційної діяльності товариства з обмеженою відповідальністю «ТПК-Центр». Предметом дослідження є теоретико-методичні та організаційні основи обліку витрат операційної діяльності підприємства та його удосконалення.

Методи дослідження. У процесі роботи використовувалися такі методи дослідження:

- структурно-логічний аналіз (при побудові логіки та структури дипломної роботи);
- метод економічного аналізу (при оцінці динаміки та структури витрат операційної діяльності);
- метод групувань (при дослідженні питання класифікації витрат операційної діяльності);
- різноманітні прийоми статистичних методів, зокрема порівняння – при зіставленні фактичних даних за відповідні періоди; методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції.

Наукова новизна одержаних результатів проведеного дослідження полягає в розроблених рекомендаціях і пропозиціях щодо вдосконалення організації й методики обліку витрат операційної діяльності підприємства.

Основні результати проведеного дослідження, які становлять наукову новизну, характеризуються такими теоретичними і практичними положеннями:

- ❖ дослідження наукової літератури з визначення терміну «витрати» призвели до висновку, що під витратами слід розуміти спожиті ресурси або кошти, які необхідні для виробництва продукції або ж придбання товарів та послуг;
- ❖ досліджено класифікацію витрат підприємства для потреб бухгалтерського обліку;
- ❖ доведено, що організація обліку та внутрішнього контролю з використанням інформаційної системи 1С „Бухгалтерія” забезпечить комплексне управління підприємством: дозволить проводити моніторинг діяльності підприємства на всіх етапах виробництва.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою виконаного дослідження є законодавчі акти України, нормативні документи та галузеві інструкції, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених-економістів, матеріали наукових праць та науково-практичних конференцій, статистичні дані, а також дані бухгалтерського обліку виробничого підприємства.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

1.1. Сутність, класифікація та оцінка витрат операційної діяльності

Будь-яка діяльність суб'єкта господарювання пов'язана з витратами матеріальних, трудових та інших ресурсів, цінність яких визначається на ринку. Витрати виступають початковою базою утворення цін на підприємстві та впливають на дохід, рівень рентабельності підприємства.

За НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», витрати – це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками) за звітний період. Операційні витрати - це виражені в грошовій формі витрати трудових, матеріальних, нематеріальних та фінансових ресурсів для здійснення операційної діяльності.[6]

В бухгалтерському обліку ми користуємось П(С)БО 16 "Витрати". Згідно цього положення витрати визнаються за наступних умов:

- Зменшення активів або збільшення зобов'язань, яке призводить до зменшення власного капіталу підприємства.
- Визнання на підставі систематичного і раціонального розподілу економічних вигод, які забезпечує актив протягом декількох звітних періодів (наприклад, нарахування амортизації основних засобів, нематеріальних активів, тощо).
- Негайне визнання, якщо економічні вигоди не відповідають критеріям активів підприємства (наприклад, уцінка товарів, створення резерву сумнівних боргів).

- Можлива достовірна оцінка суми витрат.[7]

Для управління витратами суб'єкта господарювання слід навести їхню класифікацію, що дасть змогу визначити природу та особливості формування, розподілу витрат за наявними об'єктами управління. Відповідно до фінансових результатів та руху грошових коштів доцільно виділити витрати операційної, інвестиційної і фінансової діяльності.

Для ефективного управління операційними витратами підприємства була розроблена відповідна їхня класифікація. Ця класифікація використовується в процесі обліку, аналізу, калькуляції, планування і контролю операційних витрат, що формують виробничу собівартість продукції. Операційні витрати за класифікаційними ознаками наведені в табл.1.1.

Таблиця 1.1

Ознаки класифікації операційних витрат підприємства	Види витрат по відповідних ознаках класифікації
1. За рівнем еластичності до обсягу реалізації продукції	<ul style="list-style-type: none"> • Змінні; • Постійні.
2. За змістом операційного процесу	<ul style="list-style-type: none"> • Операційні витрати, пов'язані з виробництвом продукції; • Операційні витрати, пов'язані із збутом продукції; • Повні операційні витрати.
3. За способом віднесення до конкретного об'єкту витрат	<ul style="list-style-type: none"> • Прямі; • Непрямі.

«Закінчення табл. 1.1»	
4. За відношенням до виробничого процесу	<ul style="list-style-type: none"> • Основні; • Накладні.
5. За економічним змістом	<ul style="list-style-type: none"> • Матеріальні витрати; • Витрати на оплату праці; • Відрахування на соціальні заходи; • Амортизація основних фондів і нематеріальних активів; • Інші витрати.

Дж
ерел
о: р
озро
блен
о на
осн
ові [52].

Т

ак, витрати операційної діяльності групуються за такими економічними елементами:

- Матеріальні витрати включають в себе(сировина, матеріали, комплектуючі, напівфабрикати, паливо, енергія, тара;віднімається вартість повернутих відходів);
- Витрати на оплату праці (всі форми основної заробітної плати штатного і позаштатного виробничого персоналу підприємства);
- Відрахування на соціальні заходи (включають відрахування на пенсійне забезпечення, на соціальне страхування, страхування на випадок безробіття, на індивідуальне страхування; величина відрахувань встановлюється у відсотках від витрат на оплату праці);
- Амортизація основних фондів і нематеріальних активів (амортизаційні відрахування на повне відтворення основних фондів за нормами від балансової вартості, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів);
- Інші витрати (вартість робіт, послуг сторонніх підприємств, сума податків, зборів, крім податків на прибуток, втрати від курсових

різниць, знецінення запасів, псування цінностей, сума фінансових санкцій тощо). [19]

Прямі витрати - це витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до певного об'єкта витрат (сировина й основні матеріали, купівельні вироби та напівфабрикати, основна заробітна плата виробничих робітників, паливо на технологічні цілі та силова електроенергія) економічно можливим шляхом.

Непрямі витрати - витрати, які не можуть бути безпосередньо віднесені до певного об'єкта витрат і розподіляються спеціальними методами (амортизація, витрати на опалення й освітлення, тощо).

До змінних витрат належать витрати, розмір яких збільшується із збільшенням обсягу продукції і знижуються з його зменшенням.

Постійні витрати - це витрати, розмір яких із збільшенням (зменшенням) випуску продукції істотно не змінюється. До них належать постійні загально виробничі витрати, які пов'язані з управлінням і обслуговуванням виробництва.

Витрати, пов'язані з операційною діяльністю підприємств, включають:

- витрати на продукцію (прямі матеріали, пряма заробітна плата, інші прямі витрати, загально виробничі витрати);
- витрати періоду (адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати)

Витрати періоду - витрати, які не включаються у виробничу собівартість запасів і розглядаються як витрати того періоду, в якому вони були здійснені. Підприємства, що виробляють продукцію, вважають такими витратами витрати на здійснення всіх інших функцій (управління, маркетинг, дослідження, розробки, тощо) вартісного ланцюжка. *Основні витрати* – це сукупність прямих витрат на виробництво продукції. *Накладні, витрати*, які пов'язані з

процесом виробництва але вони не можуть бути віднесені до певних об'єктів економічно можливим шляхом.[22]

Релевантні витрати – це витрати, що можуть бути змінені внаслідок прийняття рішення. Нерелевантні - це витрати, що не залежать від прийняття рішення.

Маржинальні витрати – це витрати на виробництво додаткової одиниці продукції.

Середні – це витрати, що визначаються як сума витрат на виробництво основної і додаткової продукції поділена на кількість виготовлених виробів.

Дійсні – це витрати, які вимагають сплати грошей або витрачання інших активів і по мірі їх виникнення вони відображаються в облікових регістрах.

Можливі витрати – це та вигода, яка втрачається, якщо вибір одного варіанту дії вимагає відмовитись від альтернативного рішення.

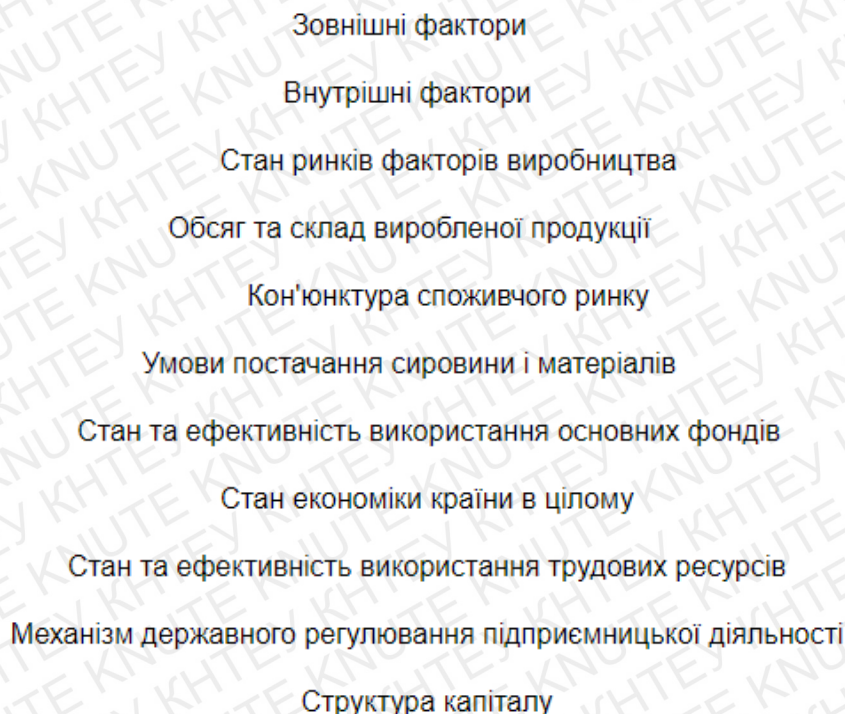
Для контролю діяльності окремих підрозділів та оцінки роботи їх керівників вирізняють контрольовані та неконтрольовані витрати.

Контрольовані витрати - це витрати, які менеджер може безпосередньо контролювати або справляти на них значний вплив. Неконтрольовані витрати - це витрати, які менеджер не може контролювати або не може на них впливати.[16]

Практичний розподіл витрат на контрольовані та неконтрольовані залежить від сфери повноважень менеджера. Одні і ті самі витрати можуть бути контрольовані з боку начальника цеху одного підприємства та неконтрольованими для начальника цеху іншого підприємства. Визначення інших витрат було наведено вище.

Витрати діяльності є якісним показником діяльності підприємства будь-якої форми власності, тому що їх розмір і рівень формуються під впливом факторів як зовнішнього, так і внутрішнього середовища підприємства. Загальні фактори витрат підприємства наведені на рис 1.1.

Фактори, що визначають розмір та рівень поточних витрат підприємства

Рис. 1.1 Загальні фактори, що визначають розмір і рівень поточних витрат підприємства. Джерело створене на основі[16].

На внутрішні фактори в певній мірі може впливати керівництво підприємства своїми рішеннями. При стабільній економіці в країні саме внутрішні фактори є визначальними для рівня витрат підприємства.

Саме тому знання факторів, що впливають на розмір і рівень витрат підприємства, дає змогу визначити резерви зниження витрат, що є складовим елементом системи управління витратами торговельного підприємства.

Таким чином, ми розглянули економічну сутність витрат, їх визнання в бухгалтерському обліку у відповідності до П(С)БО 16 "Витрати". Класифікація витрат, яка наведена з точки зору фінансового та управлінського обліку, дає можливість формувати собівартість та управляти витратами.

Також мені було цікаво порівняти характеристики визнання, класифікації та оцінки витрат операційної діяльності за МСФЗ, МСБО, П(С)БО, ПКУ.

Таблиця 1.2

Порівняльна характеристика визнання, класифікації та оцінки витрат операційної діяльності за МСФЗ, МСБО, П(С)БО, ПКУ

МСФЗ, МСБО	П(С)БО	ПКУ
Єдиного спеціалізованого стандарту немає	П(С)БО 16 "Витрати", НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"	-
МСБО розмежують у звітності статті витрат, які виникають у процесі звичайної діяльності організації та статтями витрат, які не пов'язані із звичайною діяльністю	Витрати класифікуються залежно від виду діяльності, від якого вони виникли, за економічним елементом і статтям витрат	Витрати класифікуються залежно від видів діяльності
Визнання витрат		
«Продовження табл. 1.2»		

<p>За МСБО витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками за конкретними статтями доходів, що припускає одночасне визнання прибутків і витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій</p>	<p>Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які не можна прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, у якому вони були здійснені (ПСБО 16, п. 7). Якщо актив забезпечує одержання економічних вигод протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості</p>	<p>Витрати, що формують собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг, визнаються витратами того звітного періоду, у якому визнано доходи від реалізації таких товарів, виконаних робіт, наданих послуг (ПКУ, п. 138.4). Інші витрати визнаються витратами того звітного періоду, у якому вони були здійснені згідно з правилами ведення бухгалтерського обліку, з урахуванням норм ПКУ (ПКУ, п. 138.5)</p>
<p>Склад витрат операційної діяльності</p>		
<p>1) собівартість реалізації; 2) витрати на збут; 3) адміністративні витрати; 4) інші витрати</p>	<p>1) операційні витрати, що включаються до собівартості реалізованої продукції: собівартість реалізованої продукції (містить в собі розподілені та недорозподілені загальновиробничі витрати); 2) витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг): 2а) адміністративні витрати; 2б) витрати на збут; 2в) інші операційні витрати</p>	<p>1) витрати операційної діяльності: 1а) собівартість: собівартість придбаних та реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг (ПКУ, п. 138.6); 1б) інші витрати</p>
<p>Оцінка витрат</p>		
<p>«Закінчення табл. 1.2»</p>		
<p>У МСФЗ відсутні спеціально</p>	<p>Витрати звітного періоду</p>	<p>Витрати визнаються на</p>

викладені в окремому стандарті правила відносно оцінки витрат, але в деяких стандартах містяться положення, що визначають оцінку відповідних витрат, що визнаються в Звіті про прибутки і збитки	визнаються за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені (ПСБО 16, п. 6)	підставі первинних документів, що підтверджують здійснення платником податку витрат, (ПКУ, п. 138.2).
--	---	---

Джерело: розроблено на основі [20].

Найбільш принципові суперечності виявлено щодо складу витрат діяльності. Перш за все, слід зазначити, що в ПКУ не подано визначень видів діяльності, немає поділу діяльності на звичайну та надзвичайну. Згідно з ПКУ, витрати операційної діяльності поділяються на витрати операційної діяльності, собівартість реалізованих товарів та інші витрати. Поряд із цим, у п. 1 ст. 138 ПКУ [12] проігноровано норми національних П(С)БО [6] у частині поділу витрат на операційні (основні операційні та інші операційні) та інші витрати звичайної діяльності (фінансові, інвестиційні і т. д.). Згідно із зазначеним пунктом ПКУ слід розуміти, що адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати не є операційними витратами.

Таким чином, п. 138.1 ПКУ потребує уточнення, а саме до витрат, що враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування, слід віднести: витрати основної операційної діяльності (собівартість реалізованої готової продукції товарів, виконаних робіт, наданих послуг), витрати іншої операційної діяльності (адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати), інші витрати (фінансові, інвестиційні, інші витрати звичайної діяльності).

За МСФЗ [5], витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками за конкретними статтями доходів, що припускає одночасне визнання прибутків та витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій. Згідно з П(С)БО 16, витрати визнаються у звітності в момент вибуття активу або

збільшення зобов'язання, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства, на основі систематичного та раціонального їх розподілу протягом тих звітних періодів, коли надходять відповідні економічні вигоди.

Міжнародна практика свідчить, що звітність, сформована відповідно до МСФЗ, відрізняється високою інформативністю для користувача. Використання МСФЗ дає змогу компаніям, зокрема українським, які мають інтереси на міжнародному ринку, надати потенційним та наявним інвесторам, кредиторам та іншим зацікавленим сторонам прозору інформацію про свою діяльність. Особливо це стосується інформації щодо фінансових результатів, зокрема, витрат.

1.2. Завдання та принципи обліку операційних витрат

Основні завдання з організації обліку витрат діяльності є:

- ❖ забезпечення правильного визначення та достовірної оцінки витрат діяльності;
- ❖ розмежування витрат діяльності за кожною класифікаційною групою;
- ❖ правильного та повного документального оформлення та своєчасного відображення в облікових регістрах витрат діяльності;
- ❖ надання повної і достовірної інформації про витрати діяльності для потреб управління.[37]

Для обліку витрат найбільш суттєвими є принципи:

- нарахування та відповідність доходів і витрат;
- історична (фактична) собівартість.

Принцип нарахування та відповідність доходів і витрат. Даний принцип є основоположною передумовою складання фінансової звітності, оскільки забезпечує визначення фінансового результату звітного періоду шляхом порівняння доходів звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів. При цьому всі доходи і витрати повинні оцінюватися та показуватися в обліку в період здійснення відповідних господарських операцій, незалежно від того, коли реально відбувається рух грошових коштів

Принцип історичної (фактичної) собівартості. Принцип оцінки за собівартістю відноситься до принципів функціонування Плану рахунків і визначає пріоритетною оцінку активів підприємства виходячи з витрат на їх виробництво та придбання.

Згідно цих принципів визначається як, коли, на яких рахунках необхідно відображати витрати підприємства. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та їх розкриття у фінансовій звітності визначає Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати».

Для раціональної та якісної організації обліку, оцінки витрат і доходів на підприємствах необхідно впровадити принцип єдності облікової номенклатури, який має велике практичне значення. Номенклатура витрат характеризує їх склад за видами, тому побудувавши облік витрат вітчизняних підприємств в цілому за таким єдиним переліком можна:

- систематизувати аналітичний облік витрат загалом по кожній галузі;
- підвищити якість та оперативність формування інформаційного забезпечення економічного аналізу витрат обігу;
- оптимізувати та прискорити процес пошуку резервів скорочення витрат;
- усунути неефективне витрачання коштів підприємства;
- посилити контроль за доцільністю здійснюваних витрат.

Номенклатура як основа ефективного управління витратами має відповідати особливостям чинної методики їх обліку. Облікові дані про витрати в розрізі статей та функцій групуються за синтетичними рахунками, призначеними для обліку окремих видів витрат відповідно до ПСБО. Така структура номенклатури дозволяє врахувати специфіку функціонування практично кожного підприємства шляхом деталізації і розшифровки видів витрат усередині кожного розділу. Групування витрат у сукупності однойменних розділів номенклатури дає змогу уникнути дублювання зусиль на збирання та обробку інформації у системах фінансового та управлінського обліку.

1.3. Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з теми дослідження.

Сучасні умови господарювання вимагають підвищення ефективності управління витратами, які в майбутніх звітних періодах формуватимуть фінансові результати діяльності підприємств.

Для здійснення управління на високому рівні постає питання методичного, організаційного й інформаційного забезпечення, що, як відомо, є прерогативою системи бухгалтерського обліку, аналізу та контролю.

Облік, контроль та аудит будь-якої ділянки діяльності підприємства засновується на нормативно-правовій базі, інструктивних документах та методичних рекомендаціях. Огляд нормативної бази та законодавчих документів з питань теми дослідження наведено у табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Нормативні документи з питань обліку, аналізу та аудиту витрат підприємства

№	Документ	Короткий зміст	Використання в обліковому та аудиторському процесі
1.	Конституція України (основний закон). ВР України від 28.06.96 №30	Основний закон України	Загальні положення, що регулюють діяльність і функціонування підприємства, його правові засади
2.	Про оплату праці. Закон України. ВР України від 25.03.95 р. №144/95-ВР	Нормативне визначення зарплати і регулювання її оплати	Облік та контроль додержанням законодавчих положень з оплати праці.
3.	Про оподаткування прибутку підприємства. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI.-ВР	Перелік платників податку. Ставка податку, правила ведення податкового обліку. Зарахування податку до бюджету.	Для перевірки правильності визначення витрат підприємства в грошовій, матеріальній та нематеріальній формах
			«Продовження табл. 1.3»

4.	Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. ВР України (із змінами і доповненнями) від 16.07 99 р. №996-XIV	Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Первинні облікові документи та реєстри бухгалтерського обліку. Загальні вимоги до фінансової звітності	Регламентує організацію обліку витрат та відображення результатів обліку у фінансовій звітності
5.	Господарський кодекс України. ВР України від 16.01.2003р. №436 IV	Встановлює відповідно до конституції України правові основи господарської діяльності (господарювання), яка базується на різноманітності суб'єктів господарювання різних форм власності	Відповідність господарської діяльності підприємства чинному законодавству
6.	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» МФУ від 07.02.2013 № 73	Зміст і форма звіту про фінансові результати, а також загальні вимоги до розкриття його статей	Правильність визнання витрат, контроль порядку їх відображення у звіті про фінансові результати, а також для економічної характеристики
«Закінчення табл. 1.3»			
7	Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 16	Засади формування в бухгалтерському	Для організації обліку операцій, пов'язаних з

	„Витрати" МФУ від 28.10.98р. № 1706	обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності	витратами підприємства
8.	Інструкція “Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій” МФУ №291 від 30.11.99 р.	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов’язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств	Для організації бухгалтерського обліку
9.	Про затвердження типових форм первинного обліку. Наказ міністерства статистики України від 29.12. 95 №352	Впровадження типових форм первинного обліку	Для правильності оформлення первинних документів по відображенню витрат виробництва

Джерело: [авторська розробка].

Крім нормативної бази та законодавчих документів з питань теми дослідження в процесі написання дипломної роботи була опрацьована теоретична література, зазначу основні з них.

Досить цікавими, на мій погляд, є наукові праці **Грабової Н.М.**, яка є автором посібників, присвячених бухгалтерському обліку таких як: "Теорія бухгалтерського обліку", "Бухгалтерський облік на виробничих і торговельних підприємствах 2000", "Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках".[25]

В праці **Лишиленко О.В.** „Бухгалтерський фінансовий облік” досить детально вивчено та проаналізовано облік та методи формування і розподілу витрат у всіх сферах діяльності підприємства, наводяться різнобічні приклади кореспонденції рахунків для відображення господарських операцій, що використовуються для відображення витрат у різних видах діяльності підприємства, а також відображено документообіг при формуванні витрат підприємства.[38]

Одними з основних джерел спеціальної літератури, використаних при написанні даної дипломної роботи, є праці **Ткаченко Н.М.** „Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України” та **Бугиця Ф.Ф.** „Бухгалтерський і управлінський облік”.[53,16] Основна увага в них приділяється вивченню економічного змісту витратних рахунків і методологічного ведення обліку витрат з урахуванням вимог національних стандартів .

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ТОВ «ТПК-Центр»

2.1. Загальна характеристика ТОВ «ТПК-Центр»

Для дослідження теми випускної кваліфікаційної роботи, я обрав товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ «ТПК-Центр».

”ТПК” почала свою діяльність в 1992 році і стала першим сертифікованим за системою якості ISO 9001 українським виробником металочерепиці і профнастилу.

Товариство надає клієнтам: індивідуальні безкоштовні заміри та консультації, підбір матеріалів під об’єкт замовника, інструкції з монтажу та надання готових інженерних рішень різноманітних вузлів з використанням матеріалів, які пропонує компанія.

Основним напрямком діяльності компанії ”ТПК” є виробництво і продаж комплексу матеріалів для дахів і фасадів:

- Металочерепиця, профнастил, фасадні касети та панелі, прогони та аксесуари;
- Тепло- та звукоізоляція промислового та цивільного призначення ROCKWOOL, ISOVER, NOBASIL;
- Водосточні системи HUNTER;
- Паро- і гідроізоляційні плівки, захисні сітки, геомембрани та геотекстиль JUTA;
- Мансардні вікна FAKRO.

Основні та інші види діяльності ТОВ «ТПК-Центр» за КВЕД є:

1. Основний:

- 1.1. 46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням.

2. Інші:

- 2.1. 24.33 Холодне штампування та гнуття;
- 2.2. 43.91 Покрівельні роботи;
- 2.3. 43.99 Інші спеціалізовані будівельні роботи, н. в. і. у.;
- 2.4. 52.10 Складське господарство;
- 2.5. 41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель.

Штат підприємства – 181 чоловік.

У розділі 1 Статуту визначаються загальні положення та дається інформація про засновників товариства, а також містяться дані про найменування підприємства та його юридичну адресу: ТОВ «ТПК-Центр» знаходиться за адресою 04073, м. Київ, проспект Степана Бандери, буд. 8, корпус 16-А, поверх 5.

У розділах 2 і 3 визначається правовий та юридичний статуси товариства, зазначається майнова та інша власність підприємства, його права та обов'язки під час провадження виробничої та іншої діяльності. Досліджуване підприємство, згідно зі Статутом може займатися виробничо-господарською діяльністю, торгівлею, будівництвом, комерційною та іншими видами діяльності. Також згідно зі Статутом товариство має право здійснювати зовнішньоекономічні операції відповідно до мети своєї діяльності.

У розділі 4 зазначені мета та предмет діяльності товариства. Основною метою товариства є здійснення підприємницької діяльності для одержання прибутку в інтересах акціонерів, покращення добробуту акціонерів у вигляді зростання ринкової вартості акцій, а також отримання акціонерами дивідендів.

У розділі 5 визначено статутний капітал та акції товариства.

У 6-му розділі статуту визначені права та обов'язки акціонерів товариства; про порядок розподілу прибутків та збитків йдеться у розділі 7; органи управління та їх посадові особи, права та обов'язки зазначені у розділах 8 і 9. В десятому розділі йдеться про порядок внесення змін до статуту товариства. В розділі 11 розглядається порядок припинення діяльності товариства.

Бухгалтерський облік ведеться на підприємстві безперервно з дня реєстрації підприємства до його ліквідації. Фінансовий рік підприємства починається 01 січня і закінчується 31 грудня. Товариство точно і в повному обсязі веде бухгалтерські книги та фінансову звітність, де відбиваються надходження та витрати, активи і пасиви, прибутки та збитки, виплати акціонерам та працівникам, операції в іноземній валюті, позики, товарно-матеріальні запаси та інші статті, які необхідні для точного відображення господарської діяльності Товариства (в тому числі для ревізій), а також для забезпечення акціонерам можливості оцінити діяльність Товариства. Порядок ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності Товариства повинен відповідати чинному законодавству України. Бухгалтерський облік ведеться згідно вимог національних положень стандартів бухгалтерського обліку (П(С)БО), річна фінансова звітність теж складена відповідно до вимог П(С)БО. Бухгалтерський облік ведеться по журнально-ордерній формі із застосуванням комп'ютерної техніки. У ТОВ «ТПК-Центр» функціонує бухгалтерська служба на чолі з головним бухгалтером.

Бухгалтери суб'єкта господарювання подають річні, квартальні та місячні звіти. Організаційна структура ТОВ «ТПК-Центр» зображена на рис. 2.1.

Організаційно-управлінська структура ТОВ «ТПК-Центр»

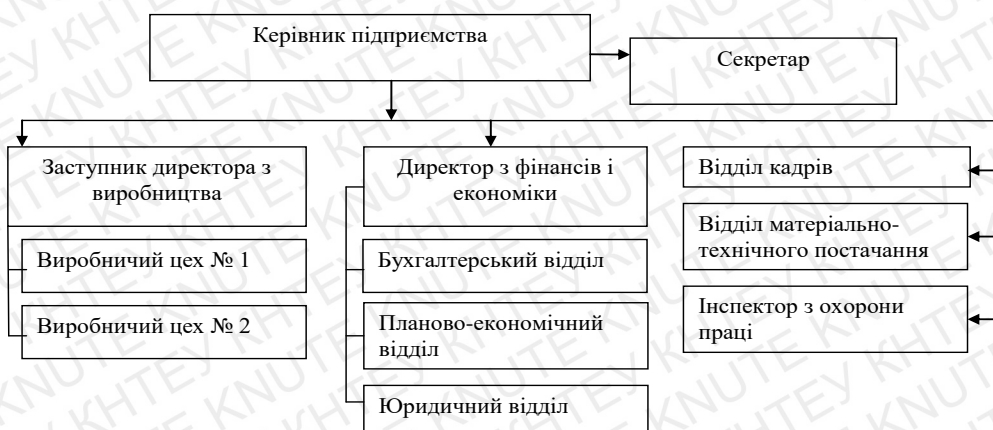

Рис. 2.1. Організаційна структура ТОВ «ТПК-Центр». Джерело:

[авторська розробка].

В організації обліку виділяється методичний, технічний та організаційний етапи. Задля ширшого розуміння характеру діяльності досліджуваного підприємства слід розглянути кожен з трьох етапів більш детально.

1. Методичний етап організації обліку.

Бухгалтерський облік як процес розпочинається з виявлення, вимірювання і реєстрації фактів, дій і подій з метою отримання інформації про господарські операції. Суцільне і безперервне спостереження за всіма господарськими операціями на підприємстві здійснюється за допомогою документування.

Відповідно до ч. 1 ст. 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Технічний етап організації обліку.

Підприємство веде бухгалтерський та податковий облік за допомогою програми «1С:Підприємство 8.3», складає статистичну й фінансову звітність і здійснює облік результатів своєї діяльності керуючись нормами чинного законодавства та розробленим ним наказом про облікову політику. Результати діяльності відображаються у кварталній та річній фінансовій звітності бухгалтером підприємства.

Форма обліку у ТОВ «ТПК-Центр» - автоматизована з використанням програмного забезпечення 1С. За допомогою цієї форми робляться записи бухгалтерського обліку, складається звітність, проводиться звірка записів. В обліку бухгалтерії на перший план ставиться аналітичний облік. Аналітичні рахунки призначені для обліку конкретних видів господарських засобів чи джерел їх утворення. Записи по аналітичних рахунках проводяться по натуральних трудових і грошових вимірниках. Документи систематизуються за видами операцій і підшиваються в папки в хронологічному порядку окремо за кожен місяць. Папки з первинними документами зберігаються у бухгалтерії в

шафах, а з бухгалтерською звітністю і зведеними оборотними відомостями знаходяться в сейфі в кабінеті головного бухгалтера.

2. Організаційний етап організації обліку.

Організація бухгалтерського обліку власником розпочинається з вибору форми організації обліку на підприємстві. Передбачено чотири форми організації бухгалтерського обліку рис. 2.2.

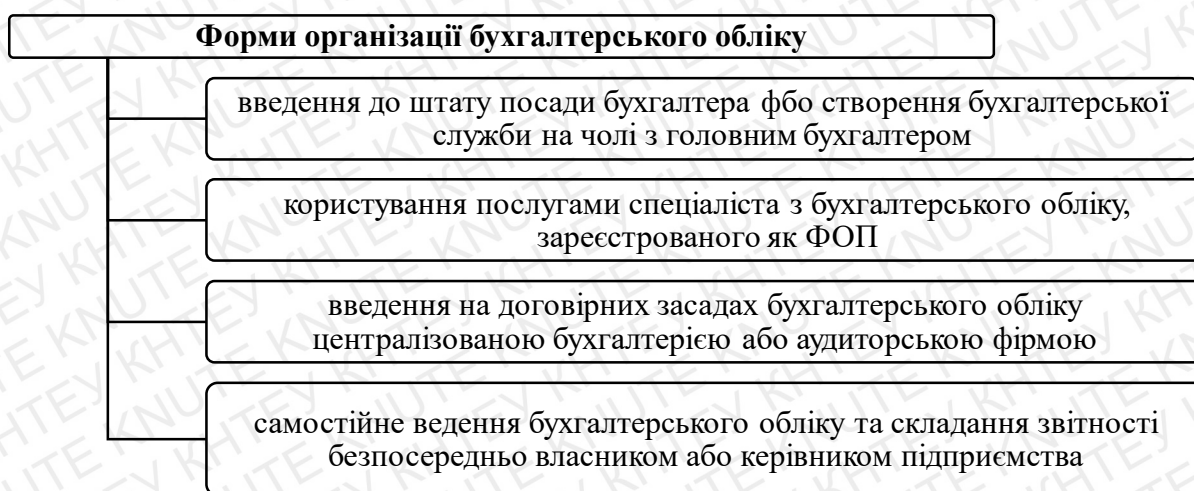

Рис. 2.2. Форми організації бухгалтерського обліку. Джерело: розроблено на основі [24].

У ТОВ «ТПК-Центр» створений спеціальний відділ, який займається веденням бухгалтерського обліку і складанням бухгалтерської звітності (бухгалтерська служба підприємства).

Форма обліку у ТОВ «ТПК-Центр» - журнально-ордерна. За допомогою цієї форми робляться записи потрібного обліку, складається звітність, проводиться звірка записів. В обліку бухгалтерії на перший план ставиться аналітичний облік. Аналітичні рахунки призначені для обліку конкретних видів господарських засобів чи джерел їх утворення. Записи по аналітичних рахунках проводяться по натуральних трудових і грошових вимірниках.

Головним елементом, за допомогою якого можна визначити фінансовий стан підприємства на конкретний момент часу є баланс. Баланс складається з активу і пасиву. В активі балансу відображається те, чим володіє підприємство

на момент складання балансу. Пасив показує джерела формування і нагромадження капіталу. Співвідношення між окремими групами активів і пасивів балансу має важливе значення для оцінки фінансового стану підприємства. Визначальний вплив на фінансовий стан підприємства має прибуток.

Аналіз фінансового стану ведеться на основі форми № 2 «Звіту про фінансові результати» (Додаток З) Та форми № 1 «Баланс» (Додаток Д).

Динаміка основних показників діяльності ТОВ «ТПК-Центр» наведена в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «ТПК-Центр» за 2018-2020 роки

Показник	Роки			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	334330	297988	195184	-36342	-102804	-11	-34,5
Собівартість реалізованої продукції	282967	264783	155184	-18184	-109599	-6,4	-41,4
Валовий прибуток від реалізації	61363	33205	40000	-28158	6795	-46	20,5
Інші операційні доходи	-	-	-	0	0	0	0
Інші операційні витрати	-	-	-	0	0	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності	1355	3323	3280	1968	-43	145	-1,3
Фінансовий результат до оподаткування	1355	3323	3280	1968	-43	145	-1,3
Витрати з податку на прибуток	244	598	590,4	354	-7,6	145	-1,27

«Закінчення табл. 2.1»							
Чистий фінансовий результат	1111	2725	2 689,6	1614	-35,4	145	-1,3

Джерело: розроблено на основі Додатку К.

У 2020 році загальний обсяг чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) становить 195 184 тис. грн. (без ПДВ), що на 102 804 тис. грн. менше показника минулого року.

Витрати компанії за 2020 рік склали 155 184 тис. грн., що на 109 599 тис. грн. менше ніж у 2019 році.

За результатами роботи в 2020 році компанія отримала чистий прибуток в обсязі 2 689,6 тис. грн. Сукупний дохід компанії становить 2 689,6 тис. грн.

Протягом 2020 року товариством сплачено до бюджету України 590,4 тис. грн. податків, зборів і обов'язкових платежів. Всі зобов'язання погашено своєчасно, з дотриманням норм діючого законодавства.

Проаналізувавши активи, можна визначити чи присутня ефективність розміщення капіталу, який є у розпорядженні підприємства: його вклади в конкретне майно і матеріальні цінності, витрати підприємства на виробництво і реалізацію продукції, наявність вільної грошової готівки. Структура активів наведена у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Структура активів ТОВ «ТПК-Центр» за 2017-2020 роки, тис. грн.

Активи	2017 р.		2018 р.		2019 р.		2020 р.	
	Тис. грн	%	Тис. грн	%	Тис. грн	%	Тис. грн	%
Необоротні	9040	16	6976	3	4996	7	2135	3,5
Оборотні	46477	84	256495	97	63106	93	58845	96,5
Баланс	55517	100	263471	100	68102	100	60980	100

Джерело: розроблено на основі Додатків Г, Е, Ж.

В процесі аналізу активів ТОВ «ТПК-Центр», в першу чергу, можна помітити, що з року в рік частина оборотних активів значно перевищує частину

необоротних. Останні роки відсоток оборотних активів з кожним роком зростає.

Аналіз пасиву балансу дозволяє простежити які зміни відбулися в структурі власного і запозиченого капіталу, скільки запозичено в обороті підприємства довгострокових і короткострокових позикових коштів; пасив показує, джерела надходження коштів та зобов'язання підприємства, відображено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Структура власного та позичкового капіталу ТОВ «ТПК-Центр» за 2017-2020 роки, тис. грн.

Джерело капіталу	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Абсолютне відхилення		
					2018-2017	2019-2018	2020-2019
	<i>Тис. грн.</i>						
1	2	3	4	5	6		
Власний капітал	16532	2556	3667	6392	-13976	1111	2725
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	-	-	-	-	-	-	-
Короткострокові зобов'язання та забезпечення	38985	260915	64435	54588	221930	-196480	-9847
Баланс	55517	263471	68102	60980	207954	-195369	-7122
	<i>Частка, %</i>						
Власний капітал	30	1	5	10,5	-29	4	5,5
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	0	0	0	0	0	0	0
Короткострокові зобов'язання та забезпечення	70	99	95	89,5	29	-4	-5,5
Баланс	100	100	100	100			

Джерело: розроблено на основі Додатків Г, Е, Ж.

На підставі даних, які наведені в табл. 2.3 можна зробити висновок, що основну частку протягом останніх чотирьох років складає позичковий капітал,

а саме короткострокові зобов'язання та забезпечення. Власний капітал підприємства після відчутного зниження у 2018 році (на 29%) останні роки знову зростає (на 4 і на 5,5 %). Частка позичкового капіталу в структурі всього капіталу підприємства в 2018 році, порівняно з 2017 роком зросла на 29%, а з 2019 року поступово знижується (на 4% у 2019 р., на 5,5% у 2020 р.)

Важливе значення для роботи підприємства має його фінансова незалежність від зовнішніх позичок. Аналіз показників платоспроможності (фінансової стійкості), наведено в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Аналіз показників платоспроможності

Показник	Рік			Середній темп росту, %
	2017	2018	2019	
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	0,01	0,06	0,1	116,6%
Коефіцієнт фінансової залежності	102	17,6	8,54	32,9%
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	-0,017	-0,021	0,072	232%
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-1,73	-0,36	0,67	103%

Джерело: розроблено на основі Додатків Г, Е, Ж.

Проаналізувавши фінансову стійкість підприємства можемо спостерігати, що коефіцієнт автономії має тенденцію до збільшення протягом 2017-2019 рр. у розмірі 16,6%. Він показує, що підприємство залежить від зовнішніх джерел фінансування. ліквідність компанії в нормі, і вона здатна збалансувати вхідні і вихідні грошові потоки, то заходи щодо підвищення стійкості компанії можуть бути не терміновими. Для цього компанія може, наприклад, реінвестувати отриманий прибуток протягом наступних кількох років. Аналізований

коефіцієнт фінансування свідчить про значну залежність підприємства від залучених коштів, хоч і протягом трьох років він зменшився на 67,1%, але є більшим за нормативне число 2. Можемо спостерігати, що нормативне значення коефіцієнта забезпеченості власними оборотними засобами збільшилось в декілька разів, але не дотягує до нормативного значення 0,1, що свідчить про значну фінансову залежність підприємства від зовнішніх кредиторів. Останнім показником є коефіцієнт маневреності власного капіталу, який протягом 2017-2019 рр. змінюється в позитивній тенденції, та став більшим за нормативне значення 0,1, що показує достатність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів і частини оборотних.

Отже, виходячи з розрахованих показників, можемо стверджувати, що досліджуване підприємство не є фінансово платоспроможним, тобто здатним розрахуватися за своїми зобов'язаннями.

2.2. Фінансовий облік витрат операційної діяльності та звітність ТОВ «ТПК-Центр».

Для обліку витрат на виробництво призначений рахунок 23 «Виробництво». Рахунок є активним. За дебетом рахунку відображається формування (збільшення) витрат на виробництво, при чому, прямі витрати на виробництво безпосередньо відображаються за дебетом рахунку 23, а непрямі (загальновиробничі) витрати спочатку збираються на збірно-розподільчому рахунку (рахунок 91), а в нашому випадку й на рахунках 8 класу «Витрати за елементами» і після розподілу списуються на дебет рахунку 23. За кредитом рахунку 23 відображається собівартість випущеної з виробництва готової

продукції (виконаних робіт, послуг), собівартість остаточного браку, вартість одержаних у процесі виробництва зворотних відходів, нестачі незавершеного виробництва та інші списання, на які зменшуються витрати і собівартість випущеної продукції. Залишки (сальдо) на рахунку 23 відображає собівартість незавершеного виробництва на початок та кінець звітного періоду.

На рахунку 23 відкриваються субрахунки за видами виробництв. За призначенням виробництва поділяють на:

- ❖ Основні;
- ❖ допоміжні (підсобні).

До основного виробництва відносяться виробничі підрозділи, цехи, дільниці з виготовлення продукції, виконання робіт і послуг, які є метою організації даного виробництва. У цехах і підрозділах основного виробництва виготовляють вироби, деталі, здійснюють їх збирання, комплектацію, перевірку якості та інші технологічні операції залежно від типу й технології виготовлення продукції.

Допоміжні виробництва – це підрозділи підприємства, метою діяльності яких є надання послуг підрозділам основного виробництва. До них, зокрема, відносяться ремонтні, транспортні, інструментальні, електро- і паросилові цехи та ін.

Аналітичний облік витрат на виробництво ведеться за виробничими підрозділами (цехами), видами продукції (робіт, послуг) і статтями витрат.

Планом рахунків бухгалтерського обліку передбачено, що облік витрат операційної діяльності може здійснюватися як із використанням 8 класу плану рахунків "Витрати за елементами", так і без нього. Оскільки обране мною підприємство є виробничим, то його елементи операційних витрат є значними, тож доцільно на підприємстві здійснювати облік витрат від операційної

діяльності з використанням 8 класу плану рахунків "Витрати за елементами" для узагальнення інформації про витрати за елементами з щомісячним списанням сальдо рахунків у кореспонденції з рахунком 23 "Виробництво" та рахунками класу 9 "Витрати діяльності". Нижче розглянуто облік як із застосуванням 8 класу так і без нього.

За умови обліку витрат без застосування 8 класу плану рахунків витрати, які здійснюються на підприємстві, можуть відразу із рахунків, на яких відображаються такі витрати (13, 20, 22, 25, 37, 39, 63, 65, 66), списуватися на витратні рахунки (23, 91, 92, 93, 94) із подальшим списанням витрат із рахунків 9 класу "Витрати діяльності" на рахунок 79 "Фінансові результати".

Схему обліку витрат операційної діяльності без використання бухгалтерських рахунків 8 класу показано на рис. 2.3.

Поряд із зазначеним для обліку витрат операційної діяльності за економічними елементами, а також узагальнення інформації про витрати підприємства протягом звітного періоду використовують рахунки 8 класу "Витрати за елементами".

Витрати відображаються на рахунках бухгалтерського обліку, якщо їх оцінка може бути достовірно визначена в момент вибуття активу або збільшення зобов'язання, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства (крім зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками).

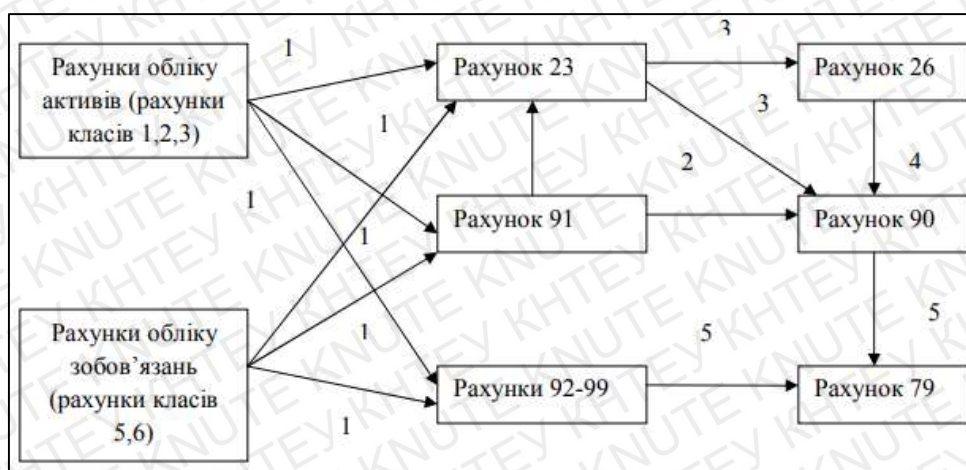

Рис. 2.3. Облік витрат операційної діяльності без використання бухгалтерських рахунків 8 класу. Джерело: розроблено на основі [48].

1. Відображення витрат як зменшення активів і збільшення зобов'язань за місцями їх виникнення і видами діяльності, зокрема: прямих витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) - за дебетом рахунку 23, витрати на організацію і управління виробництвом у виробничому підрозділі - за дебетом рахунку 91, інших витрат - за дебетом рахунків 92–99;
2. Підрахунок загальновиробничих витрат і списання їх з кредиту рахунку 91 в дебет рахунків: змінних і постійних розподілених - рахунку 23, постійних нерозподілених - рахунку 90;
3. Розрахунок і списання фактичної собівартості випущеної з виробництва продукції з кредиту рахунку 23 в дебет рахунку 26, а собівартості робіт і послуг - в дебет рахунку 90;
4. Розрахунок фактичної собівартості реалізованої продукції і списання її в дебет рахунку 90 з кредиту рахунку 26;
5. Підрахунок витрат діяльності і списання їх в дебет рахунку 79 з кредиту рахунків класу 9.

На рахунках цього класу ведеться облік витрат операційної діяльності за такими елементами витрат: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація та інші операційні витрати.

Підприємства, діяльність яких не спрямована на ведення комерційної діяльності, для обліку витрат можуть використовувати тільки рахунки класу 8 із списанням до дебету рахунку 23 "Виробництво" щомісячно сум в частині прямих і виробничих накладних витрат (загально-виробничих витрат) та до дебету рахунку 79 "Фінансові результати" в кінці року або щомісяця сум в частині адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат.

Інші підприємства рахунки цього класу можуть використовувати для узагальнення інформації про витрати за елементами з щомісячним списанням сальдо рахунків у кореспонденції з рахунком 23 "Виробництво" і рахунками класу 9 "Витрати діяльності".

Схему обліку витрат операційної діяльності на підприємстві «ТПК-Центр» із використанням бухгалтерських рахунків 8 класу показано на рис. 2.4.

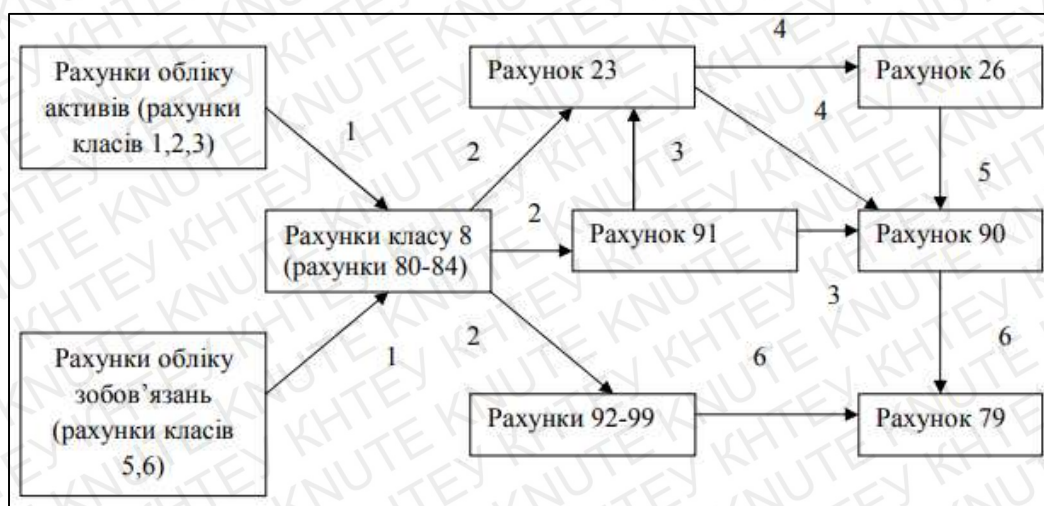

Рис. 2.4. Облік витрат операційної діяльності із використанням бухгалтерських рахунків 8 класу. Джерело: розроблено на основі [48].

1. Відображення витрат на рахунках класу 8 (рахунки 80-84) як зменшення активів і збільшення зобов'язань;
2. Відображення витрат за видами діяльності і місцями виникнення шляхом їх списання з кредиту рахунків класу 8 в дебет: прямих витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) – рахунку 23; витрат на організацію і управління

виробництвом у виробничих підрозділах - рахунку 91; інших витрат - рахунків 92-99;

3. Підрахунок і списання загальноновиробничих витрат з кредиту рахунку 91 в дебет рахунків: змінних і постійних розподілених - рахунку 23, постійних нерозподілених - рахунку 90;
4. Розрахунок фактичної собівартості випущеної з виробництва продукції і списання її з кредиту рахунку 23 в дебет рахунку 26, а собівартості робіт і послуг - в дебет рахунку 90;
5. Розрахунок фактичної собівартості реалізованої продукції і списання її в дебет рахунку 90 з кредиту рахунку 26;
6. Підрахунок витрат звітного періоду (витрат діяльності) і списання їх з кредиту рахунків класу 9 в дебет рахунку 79.

Далі розглянемо більш детально рахунки 8 класу плану рахунків "Витрати за елементами", які зустрічаються на підприємстві.

Таблиця 2.5

Рахунок 80 "Матеріальні витрати".

<p>Рахунок 80 "Матеріальні витрати" призначено для узагальнення інформації про матеріальні витрати за звітний період</p>	<p>За дебетом рахунку 80 "Матеріальні витрати" відображаються суми визнаних матеріальних витрат.</p>
	<p>За кредитом — списання на рахунок 23 "Виробництво" прямих матеріальних витрат, що включаються до виробничої собівартості продукції, до затрат допоміжних (підсобних) виробництв, на рахунки класу 9 — матеріальних витрат, що відносяться до виробничих накладних витрат, адміністративних і збутових витрат, або на рахунок 79 "Фінансові результати", якщо підприємство не застосовує рахунки класу 9.</p>

Джерело: розроблено на основі [2].

Рахунок 80 "Матеріальні витрати" має такі субрахунки:

- ❖ 801 "Витрати сировини й матеріалів"(узагальнюється інформація про витрати сировини й матеріалів, які використані як основні й допоміжні матеріали в операційній діяльності підприємства);
- ❖ 802 "Витрати купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів"(узагальнюється інформація про витрати купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів в операційній діяльності підприємства);
- ❖ 803 "Витрати палива й енергії"(узагальнюється інформація про витрати придбаних палива й енергії всіх видів, які використані на технологічні та інші операційні цілі, в тому числі на вироблення з палива тепло- та електроенергії, що спожиті в операційній діяльності);
- ❖ 804 "Витрати тари й тарних матеріалів"(узагальнюється інформація про витрати тари й тарних матеріалів, що використані в операційній діяльності);
- ❖ 805 "Витрати будівельних матеріалів"(узагальнюється інформація про витрати будівельних матеріалів, які використані як основні та допоміжні матеріали в операційній діяльності підприємства);
- ❖ 806 "Витрати запасних частин"(узагальнюється інформація про витрати запасних частин, які використані для ремонту основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та малоцінних та швидкозношуваних предметів підприємства);
- ❖ 807 "Витрати матеріалів сільськогосподарського призначення"(узагальнюється інформація про витрати матеріалів сільськогосподарського призначення, які використані в операційній діяльності підприємства);

- ❖ 808 "Витрати товарів"(ведеться облік витрат товарів, використаних для виробничо-господарських потреб, тобто без продажу іншим особам);
- ❖ 809 "Інші матеріальні витрати"(відображається вартість виконаних для підприємства робіт і послуг виробничого та невиробничого характеру).

Таблиця 2.6

Рахунок 81 "Витрати на оплату праці".

Рахунок 81 "Витрати на оплату праці" призначено для узагальнення інформації про витрати на оплату праці за звітний період.	За дебетом рахунку 81 "Витрати на оплату праці" відображається сума визнаних витрат на оплату праці
	За кредитом — списання на рахунок 23 "Виробництво" витрат, які прямо включаються до виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), до затрат допоміжних (підсобних) виробництв, на рахунки класу 9 — витрат, що відносяться до виробничих накладних витрат, адміністративних і збутових витрат, або на рахунок 79 "Фінансові результати", якщо підприємство не застосовує рахунки класу 9

Джерело: розроблено на основі [2].

Рахунок 81 "Витрати на оплату праці" має такі субрахунки:

- ❖ 811 "Виплати за окладами й тарифами"(узагальнюється інформація про витрати на виплату основної заробітної плати персоналу відповідно до системи оплати праці, прийнятої на підприємстві);
- ❖ 812 "Премії та заохочення"(узагальнюється інформація про витрати на виплату додаткової заробітної плати (премії, заохочення тощо) персоналу відповідно до системи оплати праці, прийнятої на підприємстві);

- ❖ 813 "Компенсаційні виплати"(узагальнюється інформація про витрати на гарантійні та компенсаційні виплати персоналу, пов'язані з індексацією заробітної плати тощо, в порядку і розмірах, передбачених законодавством);
- ❖ 814 "Оплата відпусток"(узагальнюється інформація про витрати на оплату щорічних відпусток персоналу підприємства або щомісячні відрахування на створення забезпечення майбутніх виплат відпусток);
- ❖ 815 "Оплата іншого невідпрацьованого часу"(узагальнюється інформація про витрати на виплати персоналу підприємства за невідпрацьований час, що передбачені законодавством);
- ❖ 816 "Інші витрати на оплату праці"(узагальнюється інформація про інші витрати на оплату праці, які визнаються елементами витрат на оплату праці).

Таблиця 2.7

Рахунок 82 "Відрахування на соціальні заходи".

<p>Рахунок 82 "Відрахування на соціальні заходи" призначено для узагальнення інформації про витрати та відрахування на соціальні заходи</p>	<p>За дебетом рахунку 82 "Відрахування на соціальні заходи" відображається належна сума відрахувань на соціальні заходи</p>
	<p>за кредитом — списання на рахунок 23 "Виробництво" суми відрахувань, які прямо включаються до виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), до затрат допоміжних (підсобних) виробництв, на рахунки класу 9 — суми відрахувань, що відносяться до виробничих накладних витрат, адміністративних і збутових витрат, або на рахунок 79 "Фінансові результати", якщо підприємство не застосовує рахунки класу 9</p>

Джерело: : розроблено на основі [2].

Рахунок 82 "Відрахування на соціальні заходи" має такі субрахунки:

- 821 "Відрахування на пенсійне забезпечення"(ведеться облік відрахувань на обов'язкове державне пенсійне страхування);
- 822 "Відрахування на соціальне страхування"(ведеться облік відрахувань на обов'язкове соціальне страхування);
- 823 "Страхування на випадок безробіття"(ведеться облік відрахувань на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття);
- 824 "Відрахування на індивідуальне страхування"(ведеться облік відрахувань на індивідуальне страхування працівників за рахунок підприємства).

Таблиця 2.8

Рахунок 83 "Амортизація".

<p>Рахунок 83 "Амортизація" призначено для узагальнення інформації про суму нарахованої амортизації основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів</p>	<p>За дебетом рахунку 83 "Амортизація" відображається сума нарахованих амортизаційних відрахувань</p> <p>за кредитом — списання на рахунок 23 "Виробництво" суми амортизаційних відрахувань, які прямо включаються до виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), до затрат допоміжних (підсобних) виробництв, на рахунки класу 9 — суми амортизаційних відрахувань, що відносяться до виробничих накладних витрат, адміністративних і збутових витрат, або на рахунок 79 "Фінансові результати", якщо підприємство не застосовує рахунки класу 9)</p>
--	---

Джерело: розроблено на основі [2].

Рахунок 83 "Амортизація" має такі субрахунки:

- 831 "Амортизація основних засобів"(" узагальнюється інформація про нарахування амортизації основних засобів);

- 832 "Амортизація інших необоротних матеріальних активів"(узагальнюється інформація про нарахування амортизації інших необоротних матеріальних активів);
- 833 "Амортизація нематеріальних активів"(узагальнюється інформація про нарахування амортизації нематеріальних активів).

Таблиця 2.9

Рахунок 84 "Інші операційні витрати".

<p>Рахунок 84 "Інші операційні витрати" призначено для обліку операційних витрат, що не відображаються на інших рахунках класу 8. Ці витрати є витратами звітного періоду, якщо не входять до складу виробничої собівартості продукції, робіт, послуг. Зокрема, до інших операційних витрат включається вартість робіт, послуг сторонніх підприємств, сума податків, зборів (обов'язкових платежів), крім податків на прибуток, втрати від курсових різниць, знецінення запасів, псування цінностей, списання та уцінки активів, сума фінансових санкцій тощо.</p> <p>Страхові організації можуть обліковувати на цьому рахунку витрати на перестраховання та виплату страхових сум та страхових відшкодувань</p>	<p>За дебетом рахунку 84 "Інші операційні витрати" відображається сума визнаних витрат</p> <p>за кредитом — списання на рахунок 23 "Виробництво" витрат, які прямо включаються до виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), до затрат допоміжних (підсобних) виробництв, на рахунки класу 9 — виробничих накладних витрат, адміністративних і збутових витрат, або на рахунок 79 "Фінансові результати", якщо підприємство не застосовує рахунки класу 9</p>
---	---

Джерело: : розроблено на основі [2].

Проведемо аналіз Елементів операційних витрат за 2017-2019 роки, наведено в табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Аналіз елементів операційних витрат 2017-2019 роки

Назва статті	2017	2018	2019	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2018-2017	2019-2018	2018-2017	2019-2018
Матеріальні затрати	250 971	219 153	203 268	-31 818	-15 885	-14,52%	-7,81%
Витрати на оплату праці	6 820	7 860	8 722	1 040	862	13,23%	9,89%
Відрахування на соціальні заходи	1 479	1 533	1 893	54	360	3,52%	19,02%
Амортизація	2 119	1 686	2 892	-433	1 206	-25,72%	41,7%
Інші операційні витрати	41 435	13 467	89	-27 968	-13 378	-207,7%	-15 031,5%

Джерело: Розроблено на основі Додатків К, Ж.

Проаналізувавши таблицю вище, можемо зробити такі висновки:

1. Інші операційні витрати з кожним роком ставали меншими, а в 2019 році взагалі майже впали до 0, що є позитивної тенденцією та показує на зменшення псування цінностей списання та уцінки активів, сума фінансових санкцій тощо.
2. Сума амортизації в 2018 зменшилась на 25,72%, що призвело до зменшення витрат на ремонт основних засобів. А в 2019 році сума амортизації стала більшою на 41,7% порівняно з 2018 роком, що показує більш ефективне використання основних засобів, а отже й збільшення витрат на їх утримання.
3. Відрахування на соціальні заходи з кожним роком зростають, а в 2019 році взагалі вирости на 19,02%.
4. Витрати на оплату праці також мають тенденцію до зростання.

5. Матеріальні затрати в 2019 році зменшились на 22% порівняно з 2017 роком, але як показує нам таблиця з Додатку К, дохід від реалізації теж зменшився, що має негативний характер.

Витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), поділяються на:

- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- інші операційні витрати.

Таблиця 2.11

Облік адміністративних витрат

<p>На рахунку 92 "Адміністративні витрати" відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства.</p>	<p>За дебетом рахунку 92 "Адміністративні витрати" відображається сума визнаних адміністративних витрат</p>
<p>До загальногосподарських витрат, зокрема, належать витрати на утримання адміністративно-управлінського персоналу, витрати на їх службові відрядження, витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського призначення (оренда, амортизація, ремонт, комунальні послуги), охорона, юридичні, аудиторські, транспортні послуги, поштово-телеграфні, канцелярські витрати, сума податків, зборів (обов'язкових платежів)</p>	<p>За кредитом — списання на рахунок 79 "Фінансові результати"</p>

Джерело: : розроблено на основі [2].

Бухгалтерськими документами, які є підставою для визначення адміністративних витрат на ТОВ «ТПК-Центр», виступають:

- по амортизації — "Розрахунок амортизації основних засобів";

- по малоцінних та швидкозношуваних предметах — "Акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів";
- грошових коштів — "Видатковий касовий ордер", виписка банку;
- витрат на відрядження — "Авансовий звіт";
- заробітної плати — "Табель обліку використання робочого часу", а також складена на його підставі "Розрахунково-платіжна відомість".

Аналітичний облік ведеться за статтями витрат.

Таблиця 2.12

Облік витрат на збут

<p>На рахунку 93 "Витрати на збут" ведеться облік витрат, пов'язаних із збутом (реалізацією, продажем) продукції, товарів, робіт і послуг.</p>	<p>За дебетом рахунку відображається сума визнаних витрат на збут.</p>
<p>До витрат на збут, зокрема, належать витрати пакувальних матеріалів, транспортування продукції, товарів за умовами договору, витрати на маркетинг та рекламу, витрати на оплату праці й комісійні продавцям, торговим агентам, працівникам відділу збуту, амортизація, ремонт та утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, що використовуються для забезпечення збуту продукції, товарів, робіт і послуг.</p>	<p>За кредитом — списання на рахунок 79 "Фінансові результати".</p>

Джерело: : розроблено на основі [2].

Бухгалтерськими документами, які є підставою для визначення витрат на збут на ТОВ «ТПК-Центр», виступають:

- по амортизації— "Розрахунок амортизації основних засобів";

- по малоцінних та швидкозношуваних предметах — "Акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів"
- грошових коштів — "Видатковий касовий ордер", виписка банку;
- витрат на відрядження — "Авансовий звіт";
- заробітної плати — "Табель обліку використання робочого часу", а також складена на його підставі "Розрахункове-і платіжна відомість".

Облік інших операційних витрат. До інших операційних витрат включаються:

- витрати на дослідження та розробки відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи";
- собівартість реалізованої іноземної валюти, яка для цілей бухгалтерського обліку визначається шляхом перерахунку іноземної валюти в грошову одиницю України за курсом Національного банку України на дату продажу іноземної валюти, плюс витрати, пов'язані з продажем іноземної валюти;
- собівартість реалізованих виробничих запасів, яка для цілей бухгалтерського обліку складається з їх облікової вартості та витрат, пов'язаних з їх реалізацією;
- сума безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів;
- втрати від операційної курсової різниці (тобто від зміни курсу валюти за операціями, активами і зобов'язаннями, що пов'язані з операційною діяльністю підприємства);
- втрати від знецінення запасів;
- нестачі й втрати від псування цінностей;

- визнані штрафи, пеня, неустойка;
- витрати на утримання об'єктів соціально-культурного призначення;
- інші витрати операційної діяльності.

Таблиця 2.13

Облік інших операційних витрат

На рахунку 94 "Інші витрати операційної діяльності" ведеться облік витрат операційної діяльності підприємства, крім витрат, які відображаються на рахунках 90 "Собівартість реалізації", 91 "Загальновиробничі витрати", 92 "Адміністративні витрати", 93 "Витрати на збут"	За дебетом рахунку відображається сума визнаних витрат за кредитом — списання на рахунок 79 "Фінансові результати"
---	--

Джерело: розроблено на основі [2].

Первинними документами, які використовуються для відображення інших операційних витрат на ТОВ «ТПК-Центр», виступають:

- по основних засобах — "Розрахунок амортизації основних засобів", "Інвентаризаційний опис основних засобів";
- по виробничих запасах — "Лімітно-забірна картка", "Накладна вимога на відпуск (внутрішнє розміщення) матеріалів", "Інвентаризаційний опис товарно-матеріальних цінностей";
- по малоцінних та швидкозношуваних предметах — "Акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів";
- грошових коштів — "Видатковий касовий ордер", виписка банку, "Акт інвентаризації наявності грошових засобів";

- заробітної плати — "Табель обліку використання робочого часу", а також складена на його підставі "Розрахунково-платіжна відомість".

Підведемо невеликий підсумок по рахункам 92 "Адміністративні витрати", 93 "Витрати на збут", 94 "Інші витрати операційної діяльності".

Щомісячне списання цих рахунків на ТОВ «ТПК-Центр» оформляється за допомогою розрахунку (довідки), складеного працівником бухгалтерії.

Для узагальненого даних витрат на ТОВ «ТПК-Центр» використовують при журнально-ордерній формі обліку журнал-ордер №5, а при спрощеній формі обліку — відомість В-3.

Типова кореспонденція рахунків по обліку витрат рахунків 92, 93, 94 наведено в табл. 2.14.

Таблиця 2.14

Приклад кореспонденції рахунків 92 "Адміністративні витрати" 93 "Витрати на збут" 94 "Інші витрати операційної діяльності"

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Нараховано амортизацію по основних засобах і нематеріальних активах адміністративного призначення	92 "Адміністративні витрати"	13 "Знос необоротних активів"
2	Нараховано заробітну плату працівникам адміністративного персоналу	92 "Адміністративні витрати"	66 "Розрахунки з оплати праці"

3	Віднесено на адміністративні витрати суми витрат за елементами (за умови використання рахунків 8 класу)	92 "Адміністративні витрати"	80 "Матеріальні витрати" 81 "Витрати на оплату праці" 82 "Відрахування на соціальні заходи" 83 "Амортизація" 84 "Інші операційні витрати"
«Закінчення табл. 2.14»			
4	Нараховано амортизацію по основних засобах торгівельного призначення	93 "Витрати на збут"	13 "Знос необоротних активів"
5	Проведено нарахування на заробітну плату працівників збуту до фондів соціального спрямування	93 "Витрати на збут"	65 "Розрахунки за страхуванням"
6	Віднесено на витрати на збут суми витрат за елементами (за умови використання рахунків 8 класу)	93 "Витрати на збут"	80 "Матеріальні витрати" 81 "Витрати на оплату праці" 82 "Відрахування на соціальні заходи" 83 "Амортизація" 84 "Інші операційні витрати"
7	Нараховано амортизацію нематеріальних активів (амортизація патентів, ліцензій), які використовуються для дослідження та розробки	941 "Витрати на дослідження та розробки"	13 "Знос необоротних активів"
8	Списано собівартість реалізованих виробничих запасів і малоцінних та швидкозношуваних предметів	943 "Собівартість реалізованих виробничих запасів"	20 "Виробничі запаси" 22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
9	Віднесено до інших витрат операційної діяльності суми витрат за	94 "Інші витрати операційної діяльності"	80 "Матеріальні витрати" 81 "Витрати на оплату праці" 82 "Відрахування на соціальні заходи"

	елементами (за умови використання рахунків 8 класу)		83 "Амортизація" 84 "Інші операційні витрати"
--	---	--	--

Джерело: [авторська розробка].

2.3. Управлінський облік витрат операційної діяльності підприємства.

Управління витратами – це складний багатоаспектний та динамічний процес, що включає управлінські дії, метою яких є досягнення високого економічного результату діяльності підприємства. У сучасних умовах управління витратами означає створення єдиної, раціональної, чітко та безперебійно функціонуючої системи з певними цільовими установками та взаємопов'язаними елементами. Управління витратами на підприємстві «ТПК-Центр» передбачає виконання всіх функцій управління, тобто функції повинні реалізовуватись через елементи управлінського процесу: прогнозування, планування, нормування, організація, калькулювання, мотивація та стимулювання, облік, аналіз, регулювання та контроль витрат. Кожен елемент системи виконує чітко поставлені завдання і спрямований на досягнення загальних цілей підприємства. Так організаційні підсистеми: нормування витрат ресурсів, планування і прогнозування витрат за іншими видами, облік і аналіз, пошук і виявлення факторів економії ресурсів вирішують проблеми в межах своїх обов'язків. [22]

Система управління витратами – це сукупність взаємопов'язаних елементів, методів і механізмів, що діють в межах функціональних обов'язків і утворюють певну цілісність, за допомогою яких узагальнюються процеси постачання, використання ресурсів, вирішуються чітко поставлені цілі, реалізуються тактичні і стратегічні плани. Метою цієї системи є надання

управлінцям контролю і прогнозування витрат, вибір найефективніших шляхів розвитку підприємства, прийняття оперативних управлінських рішень. Система управлінського обліку витрат на підприємстві «ТПК-Центр» зображена на рис 2.5.

Рис 2.5. Система управлінського обліку витрат у ТОВ «ТПК-Центр».

Джерело: [авторська розробка].

Завдання управління витратами потрібно вирішувати в комплексі. Тільки такий підхід дає бажані результати, сприяє стрімкому зростанню економічної ефективності роботи підприємств. Також необхідно правильно визначити завдання, які стоять перед системою та відповідають цілям підприємства.

Перед такою системою ТОВ «ТПК-Центр» стоять завдання, а саме:

- ✓ обґрунтування управлінських рішень щодо виробництва та реалізації продукції, послуг;
- ✓ коригування планових показників відповідно до змін ринкової кон'юнктури та впливу зовнішніх факторів;
- ✓ визначення витрат за основними функціями управління;
- ✓ підготування інформаційної бази, що дає змогу оцінювати витрати під час вибору та прийняття господарських рішень;

- ✓ пошук резервів зниження витрат на всіх етапах виробничого процесу та в усіх виробничих підрозділах підприємства;
- ✓ вибір нормування витрат;
- ✓ чітке калькулювання витрат за економічними елементами, стадіями та структурами виробництва;
- ✓ планомірне удосконалення організації та технології виробництва;
- ✓ матеріальне стимулювання ресурсоощадливості;
- ✓ вибір системи управління витратами, що відповідає умовам роботи підприємства.

Ефективна система управління витратами ґрунтується на дотриманні певних принципів. Принципи управління витратами – це сукупність правил, положень і норм, які спрямовані на оптимізацію витрат підприємства. До загальних принципів управління витратами на основі яких створювалась система управлінського обліку витрат на ТОВ «ТПК-Центр» належать:

- ❖ системний характер організації та ведення системи управління витратами;
- ❖ орієнтація на задоволення виключно власних інформаційних потреб підприємства підчас управління його виробничо-збутовою діяльністю;
- ❖ самостійне визначення самим підприємством форм та документації системи управління витратами;
- ❖ пріоритет стратегічних цілей перед поточними завданнями;
- ❖ принцип безперервності;
- ❖ принцип бюджетного (кошторисного) методу управління витратами, собівартістю й дохідністю підприємства;
- ❖ принцип взаємодії підрозділів підприємства через дані бюджетів;
- ❖ принцип оцінювання результатів діяльності підрозділів на основі бюджетів і внутрішньої звітності;

- ❖ принцип участі персоналу підприємства в процедурах системи управління витратами;

Система управління витратами на ТОВ «ТПК-Центр» націлена на перспективу. Дана система управління витратами забезпечує вище керівництво ТОВ «ТПК-Центр» такою інформацією, що дозволяє:

- ✓ приймати управлінські рішення з урахуванням їхніх економічних наслідків;
- ✓ контролювати витрати у зіставленні з нормами;
- ✓ формувати перспективну економічну стратегію товариства;
- ✓ оцінювати формування собівартості продукції та розміру прибутку протягом операційного періоду;
- ✓ оцінювати окремі витрати у розрізі структурних підрозділів підприємства;
- ✓ приймати рішення стосовно доцільності здійснення окремих операцій, ефективності використання ресурсів.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ТОВ «ТПК-Центр»

3.1. Шляхи вдосконалення фінансового обліку витрат операційної діяльності у ТОВ «ТПК-Центр»

Правильно організований облік витрат в розрізі статей калькуляції, за місцями їх виникнення, за видами продукції дає керівництву достатній обсяг інформації для прийняття ефективних управлінських рішень. Якщо для ведення бухгалтерського обліку використовується комп'ютерна програма з розгалуженим аналітичним обліком, іншої додаткової інформації для складання внутрішньої звітності непотрібно – просто достатньо згрупувати показники найбільш зручним чином для керівника. Комп'ютеризація обліку витрат охоплює широке коло трудомістких операцій. До них відносять:

- ❖ групування виробничих витрат напрямками витрачання
- ❖ визначення нормативної (планової) та фактичної величини витрат
- ❖ облік відхилень від норм витрат, зведений облік витрат на виробництво
- ❖ відображення на рахунках синтетичного обліку кореспонденції рахунків.

Специфікою комп'ютеризації обліку витрат звітного періоду є те, що тут в значній мірі використовуються дані, отримані на інших ділянках механізації обліку (праці і заробітної плати, матеріалів тощо). Механізація обліку витрат включає три взаємопов'язані ділянки роботи:

1. Оперативний облік витрат, рух деталей, напівфабрикатів і незавершеного виробництва;
2. Зведений облік витрат;
3. Складання звітних калькуляцій за видами витрат.

О. В. Клименко виправдано наголошує, що комп'ютеризацією обліку повинен бути охоплений оперативний облік витрат звітного періоду, який полягає в щоденному контролі за витрачанням матеріальних, трудових і грошових ресурсів і результатами їх використання. Такий контроль забезпечується організацією достовірного обліку руху ресурс підприємства та їх залишків.[33] Типова конфігурація дозволяє автоматизувати облік витрат операційної діяльності у відповідності у наступній послідовності рис. 3.1.

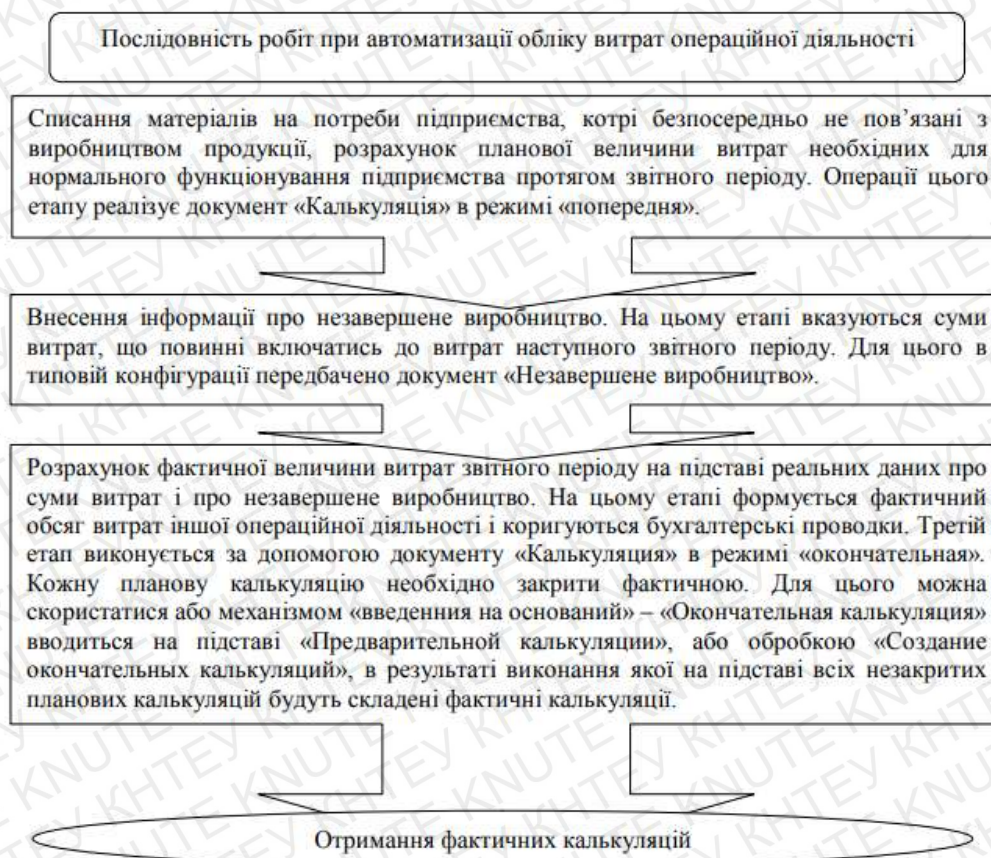

Рис 3.1. Порядок автоматичного формування інформації про собівартість продукції. Джерело: розроблено на основі [50].

Другий і третій етапи виконуються наприкінці місяця, коли суми додаткових витрат вже відомі, тобто списані.[21] Досліджуючи концептуальні підходи до вдосконалення бухгалтерських програмних продуктів Бондар М. І. наголошує, що система формування вихідної інформації повинна базуватися на наступних загальноприйнятих принципах:

- ❖ автоматизація відображення вхідної інформації;
- ❖ розмежування відповідальності за відображення вихідної інформації;
- ❖ регламентація процесів відображення вихідної інформації з здійсненням в подальшому контролю за їх виконанням;
- ❖ контроль вихідної інформації по всіх етапах відображення;
- ❖ усунення збитковості і забезпечення відповідності вихідної інформації щодо вимог облікового персоналу;
- ❖ юридична законність [15, с. 27].

Перед веденням бухгалтерського обліку – введенням проводок, формуванням звітності тощо – необхідно налаштуватись на план рахунків і класифікатор видів об'єктів аналітичного обліку, а також задати інші параметри програми. Після цього необхідно ввести початкові залишки. Журнал операцій відкривається при виборі в основному меню «Операції», «Журнал операцій».

Коли відображається вихідна інформація користувачеві повинна бути представлена можливість змінювати склад вихідної інформації у документах, в залежності від об'єму задач, а також коригувати у відповідних межах зміст вихідної інформації та способи їх оформлення (зміна нормативних актів тощо). Нормативну інформацію складають сукупність норм, нормативів, цін, розцінок, тарифів, процентних ставок та інші величини, обраховані до початку бухгалтерської інформації в процесі технологічної підготовки ціноутворення, виробництва та ін.

АРМ бухгалтера з обліку витрат і доходів звітного періоду характеризує комплекс завдань, інформаційно пов'язаних із завданнями суміжних АРМБ, а також з інформаційною системою в цілому.

В АРМ бухгалтера з обліку витрат іншої операційної діяльності поступає інформація із:

- ✓ АРМБ з обліку матеріальних цінностей інформація про відпуск зі складів матеріальних цінностей для потреб підприємства;
- ✓ АРМБ з обліку витрат на виробництво інформація про фактичну собівартість реалізованої продукції;
- ✓ АРМБ з обліку фінансово-розрахункових операцій інформація про оплачені банком розрахункові документи, про збутові витрати інформаційної системи автоматизованої системи управління виробництвом, нормативна інформація, дані про поставки у відповідності до угод.

Досліджуване підприємство ТОВ «ТПК-Центр» користується програмним продуктом – «1С:Бухгалтерія 8.0», яка має ряд переваг перед іншими подібними програмними продуктами. «1С: Бухгалтерія» виступає комплексним програмним продуктом, який має багато спеціалізованих галузевих версій. Програма має гнучку конфігурацію та може бути настроєна відповідно до вимог конкретного підприємства. Різні версії цієї програми можуть бути використані для створення окремого АРМ бухгалтера або для організації системи бухгалтерського обліку на основі локальної комп'ютерної мережі підприємства з можливістю оновлення встановленого програмного продукту через Internet .

Але програма «1С: Бухгалтерія» має й свої недоліки, не останнім з яких є її висока ціна. Крім того, робота з цією програмою потребує спеціальних знань щодо інтерфейсу та особливостей конфігурації. «1С: Бухгалтерія», яка

призначена для локальної комп'ютерної мережі також потребує спеціальної кваліфікації у галузі мережевого адміністрування.

Автоматизація бухгалтерського обліку на підприємстві за допомогою програми «1С: Бухгалтерія 8.0» має беззаперечні переваги, але потребує значних витрат часу та коштів. Таким чином, автоматизація системи бухгалтерського обліку підприємству «ТПК-Центр» дозволяє істотно полегшити працю бухгалтера, позбавити його від рутинної роботи, підвищує оперативність та точність облікової інформації, дозволяє більше приділяти проведенню економічного і фінансового аналізу роботи підприємства та пошуку резервів щодо підвищення ефективності цієї роботи.

3.2. Удосконалення управлінського обліку витрат операційної діяльності у ТОВ «ТПК-Центр»

Ефективність діяльності ТОВ «ТПК-Центр» значно залежить від ефективності організації бухгалтерського обліку та налагодження інформаційних потоків з метою задоволення питань керівників компанії та її контрагентів (постачальників, банків, партнерів, страхових компаній тощо). Все це потребує постійного вдосконалення управлінського обліку, в тому числі й обліку витрат, що можливе в рамках дослідження теоретичного та практичного аспектів їх побудови й забезпечується застосуванням системного підходу.

Системний підхід передбачає пізнання законів побудови, поведінки об'єкта дослідження, взаємодії його елементів на всіх рівнях структурної ієрархії, забезпечення цілісності та функціонування об'єкту, а тому поєднує, з одного боку, внутрішні складові проблеми удосконалення управлінського

обліку, з іншого – підпорядковує облікові рішення системі управління підприємством. При цьому вагомим методологічним запитом організації управлінського обліку на підприємствах є вибір найбільш ефективної моделі обліку витрат, яка забезпечить оптимальне поєднання, збалансованість та узгодженість різних видів існуючих методів і буде максимально адаптованою до вимог системи управління.

Отже, застосування системного підходу до обліку витрат дозволить ТОВ «ТПК-Центр» своєчасно проаналізувати теоретичні й практичні аспекти діяльності та визначати пріоритетні напрями удосконалення як фінансового, так і управлінського обліку.

Діагностика існуючих проблем контролю й формування витрат на підприємстві зводиться до виявлення причин недостатньої оперативності обліку, відсутності ефективних критеріїв оцінювання діяльності в ланці управління витратами, поліпшення мотиваційної системи. Прогалини в оперативному обліку полягають у застарілості даних про фактичні витрати в цехах, які записуються у бухгалтерській звітності та можуть бути виявлені в наступному періоді після звітного. Ці дані не дають змогу оперативно корегувати зміни у виробничих цехах.

Сучасні методи управління витратами характеризуються різноманітністю, наявністю декількох методик використання окремого методу як у межах підприємства, так і галузі, а більшість учених виділяють тісний взаємозв'язок перш за все між функціями та методами управління витратами. На багатьох підприємствах використовується нормативний метод формування витраті собівартості продукції, що зумовлено специфікою їх діяльності. Нормативний метод обліку витрат на виробництво – прогресивний метод, котрий дозволяє ефективно використовувати дані обліку для виявлення резервів зниження собівартості й оперативного управління виробництвом, при якому собівартість

калькулюється вже у процесі виробництва, а не після завершення звітнього періоду. Такий метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції характеризується тим, що на підприємстві щодо кожного виду виробу на основі діючих норм та кошторисів витрат складається попередня калькуляція нормативної собівартості виробу, тобто калькуляція собівартості, обчислена за діючими на початок місяця нормами витрачання матеріальних і трудових витрат.

Зарубіжний досвід управління витратами, який застосовують вітчизняні підприємства, іноді ще називають новітніми методами, оскільки вони почали використовуватися нещодавно. Згрупуємо в таблиці основні методи обліку та калькулювання витрат, котрі застосовують у вітчизняній і світовій практиці табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Основні методи управління витратами

Методи обліку та калькулювання витрат	
Вітчизняна практика	Зарубіжна практика
Попроцесний (облік ведуть за окремими замовленнями)	Директ-костинг (неповних витрат)
Позамовний (використовують при масовому виробництві однорідної продукції)	Стандарт-костинг (нормативний метод)
Нормативний (облік витрат за нормами, відхиленнями від норм та змінами норм)	Метод ABC (калькулювання за видами діяльності)
Директ-костинг (використовують на невеликій кількості підприємств)	Кайдзен-костинг (постійне зниження витрат)

«Закінчення таблиці 3.1»	
	Кост-кілінг (калькуляція максимального зниження витрат)
	Таргет-костинг (метод управління за цільовою ціною)
	LCC - аналіз (розрахунок витрат за етапами життєвого циклу)
	Система «Точно в строк» (Just-in-Time) (стимулює зниження собівартості)
	CVP-аналіз (аналіз витрати – обсяг виробництва – прибуток, визначення критичної точки виробництва)

Джерело: розроблено на основі [55].

Нові методи обліку й калькулювання витрат, поширені в зарубіжній практиці та достатньо ефективні для різних форм господарської діяльності: методи ABC, кайдзен-костинг, таргет-костинг тощо.

Метод ABC-калькулювання слід розглядати як один з найперспективніших методів управління витратами. Недоліками його є складність і трудомісткість.

Метод калькулювання кайдзен-костинг виник у Японії й набуває дедалі більшого поширення на підприємствах США та Європи. Його використовують як механізм зниження й управління витратами. Він передбачає вдосконалення витрат, в якому мають брати участь усі без винятку працівники – менеджери і робітники. Цей підхід дає змогу кожному працівникові, пов'язаному з процесом виробництва, зробити свій внесок у скорочення витрат.

Таргет-костинг – система обліку витрат на основі цільової ціни. Цільовою вважають ціну, котру споживачі можуть заплатити. Процес такого калькулювання полягає в тому, що спочатку визначають найбільш прийнятні для споживачів дизайн продукту та ціну, а потім розробляють виріб.

Метод (система) «Just-in-Time» зводиться до виробництва малими партіями, практично поштучного, з урахуванням використання наявних ресурсів і жорсткої конкуренції на вироблену продукцію (товари, послуги). Система орієнтована на «гарантований» попит за принципом: виробляти продукцію тільки тоді, коли її потребують і тільки в тій кількості, яка потрібна покупцеві. Цей метод можна порівняти з позамовним методом калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг), тільки замовником у цьому випадкові виступає не конкретний покупець, а попит на продукцію.

Українські підприємства, зокрема й обране підприємство для написання роботи ТОВ «ТПК-Центр», застосовують переважно лише класичні, традиційні методи обліку та калькулювання витрат для визначення їх кількісної оцінки. У Методичних рекомендаціях з формування собівартості продукції у промисловості запропоновано застосовувати один із прогресивних методів – стандарт-костинг. На вітчизняних підприємствах цей метод майже не використовують, за винятком незначної кількості підприємств. На відміну від вітчизняної практики, світовий досвід підтверджує доцільність застосування новітніх методик обліку та інструментів економії й зниження витрат.

Ще одним завданням, що сприяє ефективному функціонуванню підприємства, є оптимізація витрат. Для ТОВ «ТПК-Центр» доцільно запропонувати такі заходи щодо оптимізації витрат табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Заходи щодо оптимізації витрат підприємства

Назва заходу	Характеристика його змісту
Підвищення технічного рівня виробництва	впровадження нової, прогресивної технології, застосування нових видів сировини і матеріалів; використання інноваційної техніки та обладнання; автоматизація і механізація виробничих процесів
Удосконалення організації виробництва і праці	зміна форм та методів праці, вдосконалення апарату управління, скорочення витрат на нього, а також зниження транспортних витрат
Зміна обсягу та структури продукції	зміна номенклатури й асортименту; зниження матеріаломісткості та трудомісткості продукції
Поліпшення використання природних ресурсів	застосування більш дешевих матеріалів, повторне їх використання, безвідходні технології виробництва

Уведення й освоєння нового виробництва	нових цехів, виробництв і виробничих одиниць, диверсифікація виробництва
«Закінчення таблиці 3.2»	
Використання альтернативних методів зниження витрат	розмежування витрат на виробництво нестандартної продукції та продукції вищої якості; застосування єдиної системи калькулювання витрат на всіх стадіях життєвого циклу продукції; чітке виділення витрат на управління, підготовку й оновлення процесу виробництва і т.д.
Вивчення причин браку та зниження собівартості	за рахунок скорочення витрат від браку й інших непродуктивних витрат, що дасть можливість скорочення й більш раціонального використання відходів виробництва

Джерело: розроблено на основі [55].

Удосконалена система управління витратами має надавати менеджерам підприємства інформацію, яка забезпечує такі переваги:

- ❖ прийняття управлінських рішень з урахуванням їхніх економічних наслідків; контроль витрат у зіставленні з нормами;
- ❖ формування економічної стратегії;
- ❖ оцінювання формування собівартості та прибутку протягом виробничого періоду;

- ❖ оцінювання витрат у розрізі структурних підрозділів підприємства; прийняття рішень стосовно доцільності здійснення окремих виробництв.

Отже, в умовах економічної ситуації, яка наявна в Україні на даний момент, витрати суб'єктів підприємництва або економічні витрати необхідно аналізувати з позицій чітких методологічних орієнтирів, які підказували б дослідникам найкоротший шлях до істини, а в прагматичному плані сприяли їх оптимізації. В умовах нинішньої економіки для українських підприємств, зокрема ТОВ «ТПК-Центр» доцільним є використання методу управління витратами «Just-in-Time», котрий забезпечить оптимальний рівень збуту продукції, виробництво продукції тільки у випадках, коли її потребують, з використанням наявних ресурсів.

ВИСНОВОКИ

На підставі проведеного дослідження теоретико-методичних питань, критичної оцінки діючої практики обліку та контролю на підприємстві було встановлено, що витрати є невід'ємною частиною роботи будь-якого підприємства, не є виключенням і ТОВ «ТПК-Центр». Досліджуване підприємство веде свою діяльність заради отримання прибутку і для досягнення цієї мети прагне мінімізувати операційні витрати.

Особливе місце серед операційних витрат на ТОВ «ТПК-Центр» займають витрати виробництва, адже саме вони є визначальним фактором, який обумовлює здатність підприємства представити свою продукцію на ринку.

Пошук шляхів зниження витрат виробництва слід розглядати як фактор підвищення прибутковості й ефективності роботи підприємства. Важливу роль при цьому займає грошовий вираз суми виробничих витрат, тобто собівартість. У результаті проведеного дослідження калькуляції витрат операційної діяльності на підприємстві, можна зробити висновок, що діюча практика калькуляції витрат досліджуваного підприємства дозволяє точно визначати собівартість продукції.

Було розкрито методику обліку операційних витрат з використанням рахунків класу 9, 8 та рахунку 23 «Основне виробництво». Також, проаналізувавши організаційно-економічну діяльність підприємства за 2017-

2020 рр., ми побачимо що власний капітал порівняно з 2017-2018 роками, у 2019-2020 рр. має тенденцію до збільшення, отже можна зробити висновок що разом зі збільшенням власного капіталу, збільшились і власні оборотні кошти. Це свідчить про здатність підприємства сплатити поточні борги і про наявність фінансових ресурсів для розширення діяльності та інвестування. Ще це свідчить про те, що підприємство має змогу розраховуватись за поточними зобов'язаннями. Розрахувавши показники платоспроможності підприємства, вони показали, що підприємство володіє низьким рівнем платоспроможності, так як всі коефіцієнти на кінець звітного періоду не відповідають нормативному значенню, але спостерігається тенденція до їх покращення і наближення до нормативного значення, що показує нам таблиця (2.4).

Під час аналізу облікового процесу на ТОВ «ТПК-Центр» було виявлено ряд недоліків:

- використання в обліку лише одного рахунку 23 «Основне виробництво» без застосування субрахунків до нього;
- відсутність графіку документообігу;
- використання водночас рахунків 8 та 9 класу;
- слабкий рівень внутрішнього контролю за витратами.

Для того щоб вдосконалити обліковий процес на підприємстві для ведення бухгалтерського обліку собівартості продукції пропонується використовувати субрахунки рахунку 231 «Основне виробництво» для кожного підрозділу. Також за допомогою запропонованих субрахунків найбільш обґрунтованим методом можуть бути обчислені витрати на оплату праці на ТОВ «ТПК-Центр».

Як на мене, доцільніше використовувати тільки рахунки 9 класу, що спростить роботу бухгалтера та ніяк не вплине на результати підприємства.

Був розроблений та запропонований зразок графіку документообігу, який сприятиме покращенню всієї роботи на підприємстві, посиленню контрольних функцій бухгалтерського обліку, підвищенню рівня автоматизації облікових робіт.[Додаток Л] .

Організацію контролю за дотриманням раціонального витрачання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, дотримання законності господарських операцій, виявлення допущених зловживань чи порушень було запропоновано здійснювати за допомогою впровадження посади внутрішнього аудитора на підприємстві, який підпорядковувався б власнику задля збереження незалежності своєї діяльності. Розроблено зразки робочих документів аудитора, які б допомагали йому сформулювати думку про фінансово-господарську діяльність підприємства.[47] Зразки документів які б входили в досье аудитора є в додатках (М, Н, П, Р).

Отже, можна зробити висновок, що необхідність дослідження витрат є актуальним питанням в сучасних умовах господарювання. Достовірний, раціональний облік витрат та управління витратами є одними з найдієвішими інструментами впливу на рентабельність діяльності підприємства. Реалізація на практиці зазначених рекомендацій сприятиме вдосконаленню обліку витрат операційної діяльності, що підвищить якість, достовірність бухгалтерської інформації та підвищенню фінансових показників на ТОВ «ТПК-Центр». Все це сприятиме покращенню роботи підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України. ВР України від 16.01.2003р. №436 IV
2. Інструкція “Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій” МФУ №291 від 30.11.99 р.
3. Конституція України (основний закон). ВР України від 28.06.96 №30
4. МСА 200 "Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту". [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.apu.com.ua/attachments/article/290/Audit_2015_1_all.pdf
5. Міжнародні стандарти фінансової звітності від 12.03.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_010.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» МФУ від 07.02.2013 № 73.
7. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 16 „Витрати" МФУ від 28.10.98р. № 1706.

8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. ВР України (із змінами і доповненнями) від 16.07 99 р. №996-XIV.
9. Про затвердження типових форм первинного обліку. Наказ міністерства статистики України від 29.12. 95 №352.
10. Про оплату праці. Закон України. ВР України від 25.03.95 р. №144/95-ВР.
11. Про оподаткування прибутку підприємства. ВР України від 22.05.97 р. №283/97р.-ВР.
12. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755 VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
13. Артюх О.В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2012. – 305с.
14. Бандурка О. М., М. Я. Коробов, П. І. Орлов, К. Я. Петрова. Фінансова діяльність підприємства : підручник / - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Либідь, 2003. - 384 с.
15. Бондар М. І. Концептуальні підходи до вдосконалення бухгалтерських програмних продуктів / М. І. Бондар // Інформаційні технології у змісті освіти та практичній діяльності фахівців з обліку і аудиту: проблеми методології та організації : тези доп. наук.-практ. конф. Київ, 18 лют. 2010 р. – К. : КНЕУ, 2010. – С. 27–30.
16. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський і управлінський облік Навч. посібник./ Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Лижевська, Н.В. Герасимчук. – Житомир: ЖІТІ, 2000.
17. Бутинець Т. А. Внутрішній контроль: суть і зміст / Т. А. Бутинець // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. – 2008. – № 2(44). – С. 31–42.
18. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / за заг. ред. Вериги Ю. А. — Київ : Центр учб. літ., 2008. — 396 с.
19. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник./ За ред. проф.. Ф.Ф. Бутиця, – Житомир: ЖІТІ, 2000.

20. Визначення витрат операційної діяльності підприємства у міжнародному та національному законодавстві / О. О. Руденко // Управління розвитком. - 2014. - № 7. - С. 128 – 130. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_7_51.
21. Виробництво в «1С: Бухгалтерія 8.1» // Автоматично з Дебет Кредит. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dtkt.com.ua/show/4cid0869.html>.
22. Гарасим, П. М. Курс управлінського обліку [Текст] / П. М. Гарасим, Г. П. Журавель, П. Я. Хомин. / – К.: Знання, 2007. – 314 с.
23. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами : практич. посібн. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К. : Лібра, 2004. – 880 с.
24. Гончаренко І. М. Організація бухгалтерського обліку в управлінні підприємством : дис. ... канд. екон. наук. : 08.00.09 / Гончаренко Ірина Миколаївна. — Чернігів, 2013. — 180 с.
25. Грабова Н.М., Кривонос Ю.Г.: Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: Навч. посібник: 3 - те вид. - К.: А.С.К., 2000
26. Грещак М. Г. Управління витратами : навч.-метод. посібник [для самост. вивч. дисципліни] / М. Г. Грещак, М. С. Коцюба ; Київ. нац. екон. ун-т. - К. : КНЕУ, 2002. - 131 с.
27. Грінько А. П. Методологія та організація бухгалтерського обліку відтворення основного капіталу : дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.09 / Грінько Алла Павлівна. — Харків, 2015. — 439 с.
28. Давидович І. Є. Управління витратами : навч. посібн. / І.Є. Давидович. – Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. – Тернопіль: Вид-во "Економічна думка", 2004. – 228 с.
29. Давидович І.Є. Калькулювання собівартості будівельної продукції та напрямки його вдосконалення / І.Є. Давидович // Економічний аналіз: зб.

- наук. праць каф. екон. аналізу Терноп. нац. екон. ун-ту. – 2010. – №6. – С. 224-230.
30. Дерій В. А. Економічні показники витрат підприємства та собівартості продукції в обліку, статистиці й аналізі / В. А. Дерій, С. Ю. Попіна // Облік і фінанси. – 2015. – № 2(68). – С. 15-21.
31. Дерій В. А. Місце рахунків витрат і доходів підприємств у планах рахунків бухгалтерського обліку / В. А. Дерій // Галицький економічний вісник. – 2011. – № 1 (30). – С. 133–143.
32. Дишко І. Ю. Теоретичні аспекти сутності і класифікації адміністративних витрат / І. Ю. Дишко, Ю. Ю. Штулер // Актуальні проблеми Економіки. – 2010. – № 5. – С. 222–227.
33. Клименко О. В. Інформаційні системи і технології в обліку : [навч. посіб.] – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
34. Корінько М. Д. Внутрішній контроль господарської діяльності підприємства : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів ; за ред. М. Д. Корінька. – Фастів : Поліфаст, 2006. – 440 с
35. Костецька Н. Факторний підхід до формування стратегії зниження витрат підприємства / Н. Костецька // Галицький економічний вісник. – 2011. – № 1(30). – С. 159–166.
36. Куцик П. О. Загальновиробничі витрати: порядок формування та розподілу / П. О. Куцик, О. М. Чабанюк // Вісник Львівської комерційної академії. – Серія економічна. – 2011. – Вип. 35. – С. 206–212.
37. Лень В. С. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика : навч. посіб. для студ. ВНЗ, які навчаються за освіт.-проф. прогр. бакалавра зі спец. "Облік і аудит" / В. С. Лень, В. В. Гливенко. - 4-те вид. - Т. : Навч. кн. - Богдан, 2012. - 747 с. - Бібліогр.: с. 687-693. – укр
38. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Навч. посібн. К.: Вид-во „Центр навч. літератури”, 2017.

- 39.Лінник В. Г. Основні напрями класифікації витрат підприємства / В. Г. Лінник, Н. Г. Золоторьова // Фінанси, облік і аудит. – К. – 2004. – Вип.3. – С. 222–231.
- 40.Макаренко А. П. Методика аудиту виробничих витрат / А. П. Макаренко, А. В. Кас'яненко // Держава та регіони. – Серія : Економіка та підприємництво. – 2012. – № 1. – С. 138–142.
- 41.Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затв. Наказом Мва фінансів України від 28.03.2013 р. № 109 433. [Електронний ресурс] : —
Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF13020.html.
- 42.Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України від 27.06.2013 р. № 635. —
Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382876&cat_id=293537.
- 43.Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства [Текст]: навчальний посібник / В.О. Мец – К.: Вища школа, 2003. – 278с.
- 44.Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики : видання 2007 року / [Пер. з англ. мови О. В. Селезньов, О. Л. Ольховікова, О. В. Гик, Т. Ц. Шарашидзе, Л. Й. Юрківська, С. О. Куліков. – К. : ТОВ «ІАМЦ АУ «СТАТУС», 2007. – 1172 с
- 45.Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : [Підруч.] / Є. В. Мних. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2008. – 514 с.
- 46.Нашкерська Г. В. Фінансовий облік : [навч. посіб.] / Г. В. Нашкерська. – К. : Кондор, 2009. – 503 с.
- 47.Немченко В. В. Аудит (основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту): [Підруч.] / [За ред. проф. В. В. Немченко, О. Ю. Редько] – К : Центр учбової літератури, 2012. – 540 с.

- 48.Облік процесу реалізації та визначення фінансових результатів. [Електронний ресурс] : — Режим доступу: <https://ppt-online.org/241174>.
- 49.Організація бухгалтерського обліку: [навч. посіб.] / Ю. Д. Чацкіс [та ін.]. — К. : Центр учбової літератури, 2011. — 564 с.
- 50.Організація обліку витрат операційної діяльності в умовах комплексної автоматизації / Б. О. Язлюк, В. В. Волошина // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2016. - Вип. 15. - С. 118-121. [Електронний ресурс] : - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2016_15_27.
- 51.Партин Г.О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій: монографія. — К.: Вид-во УБСНБУ, 2008. — 219 с.
- 52.ПРАКТИЧНИЙ КУРС ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ За редакцією Немченко В.В. Київ. - «Центр учбової літератури». — 2008.
- 53.Сук П.Л. Облік витрат // Бухгалтерія в сільському господарстві. - 2001. - №23-с. 7-14.
- 54.Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підр. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. - 6-те вид. - К.: А.С.К., 2002
- 55.Удосконалення системи управління витратами на підприємствах виноробної промисловості / Т. І. Адирова. // Ефективна економіка. - 2011. - № 12. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_12_28
- 56.Череп А.В. Управління витратами суб'єктів господарювання. — Ч. 1 : монографія / А.В. Череп. — Вид. 2-ге, [стереотип.]. — Х.: ВД "ІНЖЕК", 2007. — 368 с
- 57.Шеремет О. «Ізюминки» нової «1С: Бухгалтерії»/ О. Шеремет. [Електронний ресурс] : — Режим доступу: <http://www.bk.factor.ua/download/ukr/41-53.pdf>.

58.Юрчук Н.П., Бахарєва Я.В. Інформаційні системи та технології обліку та аудиту. Дата публікації - 2020-05-19.

Додаток А

Додаток 1

до Національного положення (стандарту)

бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

а (рік, місяць, число) Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТПК-ЦЕНТР"** за ЄДРПОУ

Дат	КОДИ	
	2018	01 01
	24731636	
	8038900000	
	240	
	за КОД ЗУ	
	за КОПФГ	

Територія Київ

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності

Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням

за КВЕД

Середня кількість працівників

1 179

Адреса, телефон 03038, КИЇВ, вулиця МИКОЛИ ГРІНЧЕНКА, 4 4929000

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2015 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2	2
первісна вартість	1001	20	22
накопичена амортизація	1002	18	20
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1	1
Основні засоби	1010	7 337	7 689
первісна вартість	1011	10 072	10 520
знос	1012	2 735	2 831
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	360	365
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	7 700	8 056
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	10 985	11 048
Виробничі запаси	1101	2 046	1 894
Незавершене виробництво	1102	1 050	983
Готова продукція	1103	49	51
Товари	1104	7 840	8 120
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	20 871	19 451
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1 872	2 540
з бюджетом	1135	35	38
у тому числі з податку на прибуток	1136	15	17
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 596	3 946
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	357	382
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	357	382
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

Закінчення додатку А

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	37 716	37 405
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	45 416	45 461
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16	16
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	14 236	14 987
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	14 252	15 003
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 573	4 004
розрахунками з бюджетом	1620	9	9
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	28	29
розрахунками з оплати праці	1630	221	222
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	426	453
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	26 907	25 741
Усього за розділом III	1695	31 164	30 458
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	45 416	45 461

Додаток Б

Додаток 1

до Національного положення (стандарту)

бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГПК-ЦЕНТР" Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ _____

Територія Київ за КОАТУУ _____

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ _____

Вид економічної діяльності Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням за КВЕД _____

Середня кількість працівників 1 179

Адреса, телефон 03038, КИЇВ, вулиця МИКОЛИ ГРІНЧЕНКА, 4 4929000

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку _____
за міжнародними стандартами фінансової звітності _____

КОДИ		
2018	01	01
		24731636
		8038900000
		240
		46.73

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2016 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2	2
первісна вартість	1001	22	24
накопичена амортизація	1002	20	22
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1	1
Основні засоби	1010	7 689	8 538
первісна вартість	1011	10 520	12 021
знос	1012	2 831	3 483
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	365	499
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	8 056	9 040
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	11 048	13 167
Виробничі запаси	1101	1 894	2 556
Незавершене виробництво	1102	983	1 567
Готова продукція	1103	51	55
Товари	1104	8 120	8 941
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	19 451	25 346
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	2 540	2 878
з бюджетом	1135	38	42
у тому числі з податку на прибуток	1136	17	17
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 946	4 573

Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	382	471
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	382	471
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

Закінчення додатку Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	37 405	46 477
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	45 461	55 517
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16	16
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	14 987	16 516
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	15 003	16 532
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	-	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4 004	5 154
розрахунками з бюджетом	1620	9	10
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	29	31
розрахунками з оплати праці	1630	222	241
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	453	565
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	25 741	32 984
Усього за розділом III	1695	30 458	38 985
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	45 461	55 517

Керівник

Проценко Ганна Володимирівна

Головний бухгалтер

Соболєвська Вікторія Вікторівна

Додаток В

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТПК-ЦЕНТР"

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОД
И

2018 01 01

24731636

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за
Рік 2016 р.

Форма N2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	198 585	174 326
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(182 810)	(188 178)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	15 775	13 852
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 985	1 843
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, звільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(4 159)	(4 079)
Витрати на збут	2150	(5 797)	(4 854)
Інші операційні витрати	2180	(4 677)	(3 988)
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3 127	2 774
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	910	856
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від благодійної допомоги</i>	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(832)	(745)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-

Закінчення додатка В

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3 205	2 885
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(577)	(519)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2 628	2 366
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 628	2 366

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	39 357	35 371
Витрати на оплату праці	2505	2 402	2 243
Відрахування на соціальні заходи	2510	519	470
Амортизація	2515	19 464	17 853
Інші операційні витрати	2520	5 386	4 876
Разом	2550	67 128	60 813

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Додаток Г

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТІК-ЦЕНТР"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	Київ	за ЄДРПОУ	2018 01 01 24731636
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	8038900000
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічними обладнаннями	за КОПФГ	240
		за КВЕД	46.73

Середня кількість працівників ¹ 179
Адреса, телефон 03038, КИЇВ, вулиця МИКОЛИ ГРИНЧЕНКА, 4 4929000
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2	1
первісна вартість	1001	24	24
накопичена амортизація	1002	22	23
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1	-
Основні засоби	1010	8 538	6 476
первісна вартість	1011	12 021	11 831
знос	1012	3 483	5 355
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	499	499
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	9 040	6 976
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13 167	44 131
Виробничі запаси	1101	2 556	31 642
Незавершене виробництво	1102	1 567	-
Готова продукція	1103	55	84
Товари	1104	8 941	12 405
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестракування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	25 346	25 258
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2 878	603
з бюджетом	1135	42	43
у тому числі з податку на прибуток	1136	17	17
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 573	158 393
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	471	300
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	471	300
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частина перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

Закінчення додатка Г

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	27 765
Усього за розділом II	1195	46 477	256 495
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	55 517	263 471

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16	16
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	16 516	2 540
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	16 532	2 556
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату дяк-пору	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	5 154	169 038
розрахунками з бюджетом	1620	10	22
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	31	102
розрахунками з оплати праці	1630	241	463
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	365	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	32 984	91 290
Усього за розділом III	1695	38 985	260 915
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	55 517	263 471

Керівник

Проценко Ганна Володимирівна

Головний бухгалтер

Соболєвська Вікторія Вікторівна

1 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державку політику у сфері статистики.

Додаток Д

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТПК-ЦЕНТР"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2018	01	01
			24731636		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2017 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	300 988	198 585
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(272 370)	(182 810)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	28 618	15 775
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	26 245	1 985
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(8 707)	(4 159)
Витрати на збут	2150	(7 175)	(5 797)
Інші операційні витрати	2180	(35 883)	(4 677)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3 098	3 127
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	910
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(832)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Закінчення додатка Д

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3 098	3 205
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(558)	(577)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2 540	2 628
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 540	2 628

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	250 971	39 357
Витрати на оплату праці	2505	6 820	2 402
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 479	519
Амортизація	2515	2 119	19 464
Інші операційні витрати	2520	41 435	5 386
Разом	2550	302 824	67 128

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Проценко Ганна Володимирівна

Головний бухгалтер

Соболєвська Вікторія Вікторівна

Додаток Е

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТІК-ЦЕНТР"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
Територія	Оболонському районі	за ЄДРПОУ	2019	01	01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	24731636		
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля деревниною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням	за КОПФГ	8038000000		
Середня кількість працівників	177	за КВЕД	240		
Адреса, телефон	проспект СТЕПАНА БАНДЕРИ, буд. 8, корпус 16-А, поверх 5 м. КПВ, 04073		46.73		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			0444929000		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності			v		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1	-
первісна вартість	1001	24	24
накопичена амортизація	1002	23	24
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	6 476	4 996
первісна вартість	1011	11 831	12 037
знос	1012	5 355	7 041
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	499	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	6 976	4 996
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	44 131	18 948
Виробничі запаси	1101	31 642	12 829
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	84	-
Товари	1104	12 405	6 119
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	25 258	35 007
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	603	138
з бюджетом	1135	43	138
у тому числі з податку на прибуток	1136	17	138
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	158 395	6 566
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	300	309
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	300	309
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика в страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

Закінчення додатка Е

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	27 765	-
Усього за розділом II	1195	256 495	63 106
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	263 471	68 102

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16	16
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 540	3 651
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	2 556	3 667
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату дяк-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	169 038	55 231
розрахунками з бюджетом	1620	22	928
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	244
розрахунками зі страхування	1625	102	-
розрахунками з оплати праці	1630	463	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені козійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	91 290	8 276
Усього за розділом III	1695	260 915	64 435
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	263 471	68 102

Керівник

Проценко Ганна Володимирівна

Головний бухгалтер

Блазунь Тетяна Валеріївна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Ж

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТІК-ЦЕНТР"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2019	01	01
			24731636		

(найменування)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	344 330	300 988
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(282 967)	(272 370)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	61 363	28 618
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	-	26 245
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(11 079)	(8 707)
Витрати на збут	2150	(19 724)	(7 175)
Інші операційні витрати	2180	(29 205)	(35 883)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	1 355	3 098
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Закінчення додатка Ж

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1 355	3 098
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(244)	(558)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1 111	2 540
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 111	2 540

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	219 153	250 971
Витрати на оплату праці	2505	7 860	6 820
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 533	1 479
Амортизація	2515	1 686	2 119
Інші операційні витрати	2520	13 467	41 435
Разом	2550	243 699	302 824

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Проценко Ганна Володимирівна

Головний бухгалтер

Блазунь Тетяна Валеріївна

Додаток И

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТПК-ЦЕНТР"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	Оболонському районі	за ЄДРПОУ	2020 01 01 24731636
Організаційно-правова форма господарювання	товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	8038000000
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічними обладнаннями	за КОПФГ	240
		за КВЕД	46.73

Середня кількість працівників ¹ 181
Адреса, телефон проспекту СТЕПАНА БАНДЕРИ, буд. 8, корпус 16-А, поверх 5 м. КИЇВ, 04073 0977500935

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	24	24
накопичена амортизація	1002	24	24
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	4 996	2 135
первісна вартість	1011	12 037	12 068
знос	1012	7 041	9 933
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	4 996	2 135
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	18 948	9 654
Виробничі запаси	1101	12 829	2 324
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	6 119	7 330
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	35 007	36 768
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	138	490
з бюджетом	1135	138	490
у тому числі з податку на прибуток	1136	138	490
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8 566	11 226
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	309	217
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	309	217
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1180	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

Закінчення додатку II

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	63 106	58 845
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та група вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	68 102	60 980

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16	16
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 651	6 376
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	3 667	6 392
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благочинна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	55 231	48 622
розрахунками з бюджетом	1620	928	598
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	598
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	8 276	5 368
Усього за розділом III	1695	64 435	54 588
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	68 102	60 980

Керівник

Проценко Ганна Володимирівна

Головний бухгалтер

Блазунь Тетяна Валеріївна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТІК-ЦЕНТР"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2020	01	01
			24731636		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2019 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003****I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	297 988	344 330
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(264 783)	(282 967)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	33 205	61 363
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	-	-
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(16 276)	(11 079)
Витрати на збут	2150	(13 606)	(19 724)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(29 205)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3 323	1 355
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Закінчення додатку К

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3 323	1 355
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(598)	(244)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2 725	1 111
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 725	1 111

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	203 268	219 153
Витрати на оплату праці	2505	8 722	7 860
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 893	1 533
Амортизація	2515	2 892	1 686
Інші операційні витрати	2520	89	13 467
Разом	2550	216 864	243 699

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Проценко Ганна Володимирівна

Головний бухгалтер

Блазунь Тетяна Валеріївна

Додаток Л

№ з/п	Назва документу	Створення документа			Перевірка документа			Обробка документа			Здача в архів		
		відповідальний			відповідальний			Виконавець	Строк виконання	Подальше проходження документа	Виконавець	Строк виконання	Місце і строк зберігання
		За оформлення	За виконання	Строк виконання	За здачу	За перевірку	Строк надання						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
20.	Журнал реєстрації прибуткових та видаткових касових документів	Головний спеціаліст - бухгалтер	Головний спеціаліст - бухгалтер	Після завершення операції по видачі або прийому готівки	Головний спеціаліст - бухгалтер	Начальник відділу - головний бухгалтер	День отримання або видачі готівки	Головний спеціаліст - бухгалтер	щоденно	Складання м/о №1	Начальник відділу - головний бухгалтер	В кінці року	Відділ фінансово-господарського забезпечення апарату РДА, 3 роки
21.	Касова книга	Головний спеціаліст - бухгалтер	Головний спеціаліст - бухгалтер	Щоденно	Головний спеціаліст - бухгалтер	Головний спеціаліст - бухгалтер	День отримання або видачі готівки	Головний спеціаліст - бухгалтер	щоденно	Складання м/о №1	Начальник відділу - головний бухгалтер	В кінці року	Відділ фінансово-господарського забезпечення апарату РДА, 3 роки
22.	Авансовий звіт з документами, що підтверджують видатки	Підвітна особа	Підвітна особа	При поверненні із відрядження, або при купівлі матеріальних цінностей чи отриманих послуг	Підвітна особа	Головний спеціаліст - бухгалтер	По закінченню 3-го банківського дня, наступного за днем повернення із відрядження	Головний спеціаліст - бухгалтер	В день отримання документа	Розрахунки по Авансовим звітам, складання м/о № 8	Головний спеціаліст - бухгалтер	В кінці року	Відділ фінансово-господарського забезпечення апарату РДА, 3 роки
КАСОВІ ОПЕРАЦІЇ													
18.	Прибутковий касовий ордер	Головний спеціаліст - бухгалтер	Головний спеціаліст - бухгалтер	В момент отримання готівкових коштів	Начальник відділу - головний бухгалтер, головні спеціалісти - бухгалтери	Начальник відділу - головний бухгалтер	В день отримання готівки	Головний спеціаліст - бухгалтер	По мірі надходження коштів	Складання м/о № 1	Начальник відділу - головний бухгалтер	В кінці року	Відділ фінансово-господарського забезпечення апарату РДА, 3 роки
19.	Видатковий касовий ордер	Головний спеціаліст - бухгалтер	Головний спеціаліст - бухгалтер	В момент видачі або здачі до банку готівкових коштів	Начальник відділу - головний бухгалтер, головні спеціалісти - бухгалтери	Начальник відділу - головний бухгалтер	День видачі, або здачі готівки	Головний спеціаліст - бухгалтер	По мірі надходження коштів	Складання м/о №1	Начальник відділу - головний бухгалтер	В кінці року	Відділ фінансово-господарського забезпечення апарату РДА, 3 роки
20.	Журнал реєстрації прибуткових та видаткових касових документів	Головний спеціаліст - бухгалтер	Головний спеціаліст - бухгалтер	Після завершення операції по видачі або прийому готівки	Головний спеціаліст - бухгалтер	Начальник відділу - головний бухгалтер	День отримання або видачі готівки	Головний спеціаліст - бухгалтер	щоденно	Складання м/о №1	Начальник відділу - головний бухгалтер	В кінці року	Відділ фінансово-господарського забезпечення апарату РДА, 3 роки
21.	Касова книга	Головний спеціаліст - бухгалтер	Головний спеціаліст - бухгалтер	Щоденно	Головний спеціаліст - бухгалтер	Головний спеціаліст - бухгалтер	День отримання або видачі готівки	Головний спеціаліст - бухгалтер	щоденно	Складання м/о №1	Начальник відділу - головний бухгалтер	В кінці року	Відділ фінансово-господарського забезпечення апарату РДА, 3 роки
22.	Авансовий звіт з документами, що підтверджують видатки	Підвітна особа	Підвітна особа	При поверненні із відрядження, або при купівлі матеріальних цінностей чи отриманих послуг	Підвітна особа	Головний спеціаліст - бухгалтер	По закінченню 3-го банківського дня, наступного за днем повернення із відрядження	Головний спеціаліст - бухгалтер	В день отримання документа	Розрахунки по Авансовим звітам, складання м/о № 8	Головний спеціаліст - бухгалтер	В кінці року	Відділ фінансово-господарського забезпечення апарату РДА, 3 роки

Положення про Службу внутрішнього аудиту

Положення

про відділ внутрішнього аудиту ТОВ "ТПК-Центр"

Зміст

1. Загальні положення
2. Структура відділу
3. Завдання
4. Функції
5. Права
6. Взаємовідносини (службові зв'язки)
7. Взаємодія з Правлінням
8. Відповідальність
9. Заклучні положення

1. Загальні положення

1.1. Відділ внутрішнього аудиту є структурним підрозділом підприємства.

Відділ створюється і ліквідується за наказом генерального директора за згодою з Правлінням і підпорядковується безпосередньо генеральному директору.

Безпосереднє керівництво відділом здійснює начальник відділу, який призначається наказом генерального директора за згодою з Правлінням.

На посаду керівника відділу призначається висококваліфікований спеціаліст, який має вищу економічну освіту, досвід бухгалтерської роботи не менше 5 років або досвід роботи в аудиті не менше 3 років. Керівник відділу внутрішнього аудиту призначається і звільняється з посади генеральним директором.

1.2. Відділ внутрішнього аудиту створюється з метою забезпечення ефективної діяльності апарату управління щодо захисту законних майнових інтересів компанії, удосконалення системи бухгалтерського та податкового обліку і сприяння підвищенню ефективності роботи підприємства, зміцненню його фінансового стану.

У своїй практичній роботі відділ внутрішнього аудиту керується чинним законодавством України, рішеннями Правління, наказами, розпорядженнями генерального директора, цим Положенням.

2. Структура відділу

2.1. Склад відділу внутрішнього аудиту включає керівника відділу і аудиторів. Кількісний склад відділу затверджується генеральним директором Товариства за пропозицією керівника відділу. Обов'язки працівників відділу регламентуються посадовими інструкціями, які розробляються керівником відділу внутрішнього аудиту та коригуються у разі зміни функцій або об'єму і затверджуються генеральним директором за згодою з Правлінням.

3. Завдання

3.1. Надання Правлінню та генеральному директору на вимогу висновків (звітів):

- про стан активів, виробничо-господарську та фінансову дисципліну;
- про оцінку якості інформації, що видається управлінською інформаційною системою;

Продовження додатку М

- про оцінку економічної безпеки систем бухгалтерського обліку і системи внутрішнього контролю;
- про дотримання внутрішніх правил і процедур.

3.2. Підготовка консультацій і інформаційне забезпечення:

- розробка методичних вказівок, рекомендацій, інструкцій з бухгалтерського обліку, оподаткування, аудиту;
- інформаційне обслуговування і консультування з питань бухгалтерського обліку, оподаткування і правового регулювання підприємницької діяльності;
- проведення семінарів, підвищення кваліфікації, навчання персоналу, надання допомоги кадровій службі у підборі і тестуванні бухгалтерського персоналу;
- рекомендації з комп'ютеризації бухгалтерського та податкового обліку, складання звітності, розрахунків з оподаткування, аудиту тощо.

4. Функції

До функцій працівників відділу внутрішнього аудиту належить:

4.1. Проведення аудиторської перевірки бухгалтерського обліку та фінансової звітності:

- правильності складання і оформлення первинних документів, облікових реєстрів за ділянками обліку, включаючи експертизу засобів, що використовуються для ідентифікації, оцінки, класифікації такої інформації і складання на її основі звітності, а також вивчення окремих статей звітності і операцій, залишків за бухгалтерськими рахунками;
- достовірності обліку витрат на виробництво, повноти відображення доходу від реалізації, доходів від позареалізаційних операцій, точності визначення розміру прибутків, правильності розподілу прибутків і оформлення розрахунків.

4.2. Здійснення тематичних перевірок:

- дотримання законодавства, нормативних актів, установчих документів, системи внутрішніх регламентів і процедур контролю (наказів, розпоряджень, інструкцій, розподілу повноважень і відповідальності між співробітниками тощо);
- правильності складання і точності виконання умов господарських договорів;
- перевірка наявності, стану, правильності оцінки активів, ефективності використання всіх видів ресурсів, дотримання розрахункової дисципліни, повноти і своєчасності внесення податкових платежів;
- оцінка програмного забезпечення, що використовується підприємством;
- оцінка ефективності механізму внутрішнього контролю, вивчення і оцінка контрольних перевірок у структурних підрозділах.

4.3. Розробка пропозицій:

- з формування облікової політики;
- з поліпшення організації бухгалтерського обліку;
- підвищення системи внутрішнього контролю;
- посилення матеріальної відповідальності посадових осіб;
- з забезпечення збереження ресурсів;
- з попередження зловживань;

- з матеріального стимулювання працівників, дисциплінарних та фінансових стягнень.

Продовження додатку М

4.4. Проведення за дорученням Правління і керівництва перевірок ефективності використання матеріальних, фінансових та трудових ресурсів:

- перевірка системи внутрішнього контролю і розробка пропозицій з поліпшення організації системи внутрішнього контролю, бухгалтерського обліку, розрахунків, зміни структури виробництва і управління, підвищення ефективності програм розвитку.

4.5. Консультування і інформаційне обслуговування засновників, адміністрації і співробітників з питань бухгалтерського обліку, оподаткування.

4.6. Участь у підготовці матеріалів для зовнішнього аудиту, податкових перевірок і перевірок інших контролюючих органів.

5. Права

Відділ внутрішнього аудиту має право на:

5.1.Перевірку бухгалтерських облікових реєстрів і первинних документів, цінних паперів, планів і інших документів з фінансово-господарської діяльності підприємства;

5.2.Ознайомлення з наказами, розпорядженнями, рішеннями зборів акціонерів, правління і посадових осіб ПАТ;

5.3.Перевірка наявності, стану і збереження товарно-матеріальних цінностей у матеріально-відповідальних осіб;

5.4.Отримання необхідних для аудиторської перевірки документів, довідок, розрахунків, усних та письмових пояснень з питань, що виникають у ході перевірок;

5.5.Надання рекомендацій з матеріального стимулювання і фінансових та дисциплінарних стягнень.

6. Взаємовідносини (службові зв'язки)

6.1. Відділ внутрішнього аудиту отримує від підрозділів у міру потреби:

6.1.1. Від Бухгалтерії:

- первинні документи, діючі нормативи і інші відомості, необхідні для проведення перевірок, експертиз, аналізу;

- проміжну та річну фінансову звітність, облікові реєстри та іншу облікову інформацію;

- звіти про роботу, що проведена відповідним підрозділом за результатами аудиторської перевірки.

6.1.2. Від договірної відділу:

- господарські договори з додатками, угоди, акти тощо.

6.1.3. Від юридичного відділу:

- установчі документи, векселі, страхові свідоцтва, сертифікати, ліцензії, довіреності і інші юридичні документи.

6.1.4. Від відділу персоналу:

- накази, штатні розписи, документи з кадрової роботи.

6.1.5. Від інших підрозділів:

Закінчення додатку М

- необхідні для проведення аудиту матеріали.

6.2. Відділ внутрішнього аудиту видає бухгалтерії, відділу персоналу і іншим підрозділам:

- акти перевірок, висновки, пропозиції і рекомендації з питань обліку і контролю.

7. Взаємодія з Правлінням

7.1. Правління визначає вимоги до кваліфікації і професійного досвіду співробітників відділу і надає рекомендації Генеральному директору ВАТ з підбору співробітників відділу.

7.2. Генеральний директор узгоджує склад відділу з Правлінням безпосередньо перед призначенням співробітників на посаду.

7.3. Правління має право давати накази генеральному директору на відклик співробітників з посади, що займається.

7.4. Відділ внутрішнього аудиту отримує від Правління:

- затвержені плани робіт відділу внутрішнього аудиту, у тому числі:
- річні плани (з розбивкою за кварталами) в строк до 20 грудня на наступний рік, квартальні, в строк до 20 числа до початку кварталу;

- доручення, завдання (у міру виникнення);

- інші документальні матеріали.

7.5. Відділ внутрішнього аудиту складає та надає:

- звіти про пророблену роботу за рік;

- звіти про пророблену роботу за квартал;

- інші звіти, довідки;

- інші документальні матеріали.

8. Відповідальність.

8.1. Відповідальність за якість і своєчасність виконання функцій відділом несе керівник відділу.

8.2. На начальника відділу покладається особиста відповідальність за:

- дотримання чинного законодавства в процесі керівництва відділом;

- складання, затвердження і представлення достовірної інформації про діяльність відділу;

- своєчасне і якісне виконання наказів керівництва.

8.3. Відповідальність інших працівників відділу встановлюється відповідними інструкціями.

9. Заключні положення.

9.1. До цього Положення можуть вноситися доповнення та зміни за згодою з Правлінням, що затверджуються наказом (розпорядженням) керівника.

Строк дії цього Положення необмежений.

Посадова інструкція внутрішнього аудитора

Посадові обов'язки внутрішнього аудитора:

Внутрішній аудитор:

1. Здійснює перевірку фінансової та управлінської звітності підприємства, аналізує її, оцінює своєчасність її складання та представлення.
2. Організує уніфікацію і стандартизацію облікових процесів.
3. Підготовлює та представляє для затвердження керівництву підприємству план аудиторських робіт, бюджет аудиторських робіт.
4. Проводить перевірки у підрозділах підприємства відповідно до затвердженого плану.
5. Здійснює контроль за виконанням бюджету підприємства.
6. Здійснює перевірку збереження та ефективності використання активів підприємства, контролює доступ працівників підприємства до активів і фінансової інформації.
7. Здійснює експертну оцінку проектів контрактів, контролює своєчасність і повноту відображення в облікових документах угод (договорів, що укладаються) і їх результатів.
8. Виявляє внутрішні резерви підприємства і визначає шляхи їх ефективного використання.
9. Проводить моніторинг витрат фондів по різних проектах чи програмах, здійснює аналіз доходів і витрат підприємства, оптимізацію і планування податків.
10. Розробляє рекомендації і план дій щодо усунення виявлених відхилень від планів; рекомендації, що дозволяють знизити рівень ризику окремих операцій чи мінімізувати можливі втрати.
11. Визначає й аналізує можливі зовнішні і внутрішні ризики при розробці і впровадженні нових проектів на підприємстві.
12. Здійснює нагляд за роботою персоналу у частині фінансів, аналізує посадові інструкції, визначає відповідність розподілу обов'язків вимогам виробничого, управлінського і фінансового процесу, здійснює розмежування повноважень, вносить пропозиції менеджеру з персоналу щодо внесення об'єктивних змін у положення про підрозділи, посадові інструкції.
13. Розробляє фінансові регламенти для фінансової політики підприємства в цілому, окремих процедур, інструкцій і іншої документації.
14. Бере участь у формуванні зведеної і консолідованої звітності.
15. Здійснює підготовку підприємства до зовнішнього аудиту.

Рекомендовані питання аудитора для тестування системи
внутрішнього контролю і бухгалтерського обліку витрат і
доходів операційної діяльності

1. Чи відповідає визнання доходів П(с)БО № 15 і витрат П(с)БО 16?
2. Ким затверджуються прайси (прейскуранти)? Керівником?
3. Наявність затверджених прейскурантів.
4. Особи, які дають дозвіл на реалізацію продукції (робіт, послуг): керівник?
5. Особи, які розробляють і затверджують цінову політику: державні органи?
6. Хто приймає рішення про реалізацію продукції (робіт, послуг) пов'язаним особам: керівник?
7. Чи були виявлені випадки реалізації продукції без документів на відвантаження?
8. Чи були у звітному періоді зміни в класифікації витрат на постійні та змінні?
9. Чи були у звітному періоді зміни в класифікації витрат на прямі і непрямі?
10. Чи були у звітному періоді зміни методів розподілу непрямих витрат між окремими об'єктами обліку витрат?
11. Чи були у звітному періоді зміни методу калькулювання собівартості продукції, зміни складу і змісту калькуляційних статей?
12. Чи були у звітному періоді зміни об'єктів обліку витрат?
13. Чи були у звітному періоді зміни порядку розрахунку понаднормативних виробничих витрат?
14. Чи були у звітному періоді зміни у відображенні незавершеного виробництва?
15. Чи були у звітному періоді суттєві зміни номенклатури виробленої продукції?
16. Чи були у звітному періоді суттєві зміни технології виробництва продукції на підприємстві?
17. Чи ведеться аналітичний облік реалізації продукції (робіт, послуг) і визначення доходів за бартерними угодами?
18. Чи ведеться окремо облік різних видів доходів: відомості; картки; інше?
19. Чи ведуться книги реєстрації замовлень на продаж готової продукції?
20. Чи відвантажувалася продукція пов'язаним особам?
21. Чи відвантажувалася продукція за бартерним контрактом?
22. Чи є відповідальні особи за повноту і своєчасність відвантаження товарів (робіт, послуг)?
23. Чи затверджені на підприємстві методичні рекомендації щодо розрахунку собівартості реалізованої продукції?
24. Чи звіряються дані аналітичного обліку з формування доходів: з журналами-ордерами; з Головною книгою?
25. Чи звіряються рахунки-фактури із затвердженими замовленнями на продаж і документами на відвантаження продукції?
26. Чи здійснюються перевірки визнання доходів згідно з П(с)БО?
27. Чи перевірялися критерії визнання доходів згідно з класифікацією доходів?
28. Чи узгоджується з головним бухгалтером реалізація продукції (робіт, послуг) боржникам?
29. Чи укладаються договори з кожним покупцем на кожний вид реалізації робіт (послуг)?

План аудиту операційних витрат періоду

№ з/п	Перелік аудиторських процедур	Викона- вець	Період перевірки	Примі- тки
1	2	3	4	5
I. Адміністративні витрати (рахунок 92)				
1.	Перевірка обґрунтованості включення витрат до складу адміністративних			
2.	Наведення складу витрат за статтями згідно із застосовуваною підприємством класифікацією			
3.	Перевірка обґрунтованості віднесення до складу адміністративних витрат податків, зборів та обов'язкових платежів			
4.	Складання переліку видів і сум податків, віднесених на адміністративні витрати			
5.	Перевірка наявності й повноти оформлення документів, що підтверджують витрати			
II. Витрати на збут (рахунок 93)				
1.	Перевірка обґрунтованості включення витрат до складу витрат на збут			
2.	Наведення складу витрат за центрами виникнення витрат згідно із застосовуваною підприємством класифікацією			
3.	Перевірка наявності й повноти оформлення документів, що підтверджують витрати			
III. Інші операційні витрати (рахунок 94)				
1.	Перевірка правильності визначення собівартості іноземної валюти, що реалізована, та операційних курсових різниць			
2.	Перевірка відповідності застосованого методу оцінки запасів при реалізації облікової політиці			
3.	Перевірка правильності розрахунку резерву сумнівних боргів			
4.	Перевірка обґрунтованості списання на витрати поточної безнадійної заборгованості в сумі, що перевищує резерв сумнівних боргів			
5.	Перевірка правильності відображення в обліку витрат від знецінення, нестачі та псування запасів			
6.	Перевірка наявності та повноти оформлення документів, що підтверджують витрати			